

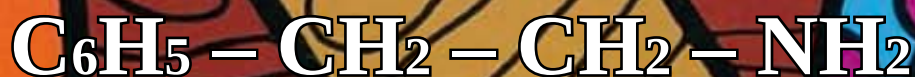
Jó Pajtás

2020. II. 13.

74. évf., 5. szám

Bálint vagy Valentin?

Legendák a szerelem napja körül

*Hladaró
Tíme*

Szerintem a pöttös bőröndöm is alig várta, hogy kihúzzam az ágy alól és megpakoljam a bendőjét a háromnapos osztálykirándulásra. Jucussal összeegyeztettük a listánkat, és megbeszéltük, hogy hajszárítót ő visz, én pedig a fényképezőt. A biztonság kedvéért a másik memóriakártyámat is beletettem a táska egyik zsebébe, sose tudni, hány ezer fotót lövünk a Dinári-hegységben. Anyuval már kora reggel megcsináltuk a kolbászos szendvicseket, teletöltöttem mentateával a termoszt, és már pattantam is Jucusék autójába, hogy az apja elvigyen minket és a túrahátizsákjainkat a suliba. Megkönnyebbültem, amikor megbizonyosodtam arról, hogy Kristóf nem aludta el a buszt, mert hajlamos rá. Jucussal egyikünk se hányingeres, ezért a busz közepébe ültünk, és végre kibeszélgethettük magunkat egy új sorozatról, szókirakóztunk, zenét

hallgattunk, és már oda is értünk a Tárrára, ahol másfél napunk volt egy kicsit körbejárni a Nemzeti Parkot. Áldottam az eszemet, hogy anyura hallgattam, és a vas-tagabb bakancsomat húztam fel. A biológianár már az út előtti órákon felkészített minket, sokat mesélt erről a tájegységről, így a sulis tananyag meglevenedett a szemünk előtt. A lányok és a fiúk külön épületben voltak elszállásolva, de persze voltak, akik átlógtak, és alapos fejmosást kaptak az osztályfőnöktől. Jucussal, Edinával és Kingával voltam egy második emeleti szobában, ahonnan reggel gyönyörű kilátásban volt részünk, hiszen minden oldalról dombok és hegyek vettek körül minket. Mire elkészültünk a reggelihez, a fiúk már lent fociztak, és a legnagyobb meglepetésemre Kristóf felintetgetett nekem. Utána egész nap kirándultunk, próbáltam felfogni a természetet, a hangjait, a színeit, de úgy érzem, hogy otthon semmit nem tudok majd felidézni anyunak, csak az az integetés fog lebegni a szemem előtt...

Elterjedt a hír a suliban, hogy február 14-én Valentin-fiút és Valentin-lányt választunk a felsősök között. A szavazás titkos volt, a folyosóra kihelyezett kis ládikóba mindenki belerakhatta a kis papírfecnijét szimpátiájának nevével, sőt, néhány szóban meg is indokolhatta választását. Én, a visszahúzódo ötödikes már előre utáltam az egészet. No nem mintha bármiféle esélyem is lett volna vagy különösképpen felkeltette volna ez az egész cirkus az érdeklődésemet, de azért, ahogy azt megszokhattam magamtól, előre puffogtam és azt vártam, múltján már el. Nem voltam egy aduász, bár nyeszlettség ellenére volt egyfajta népszerűségem, főleg a nyolcadikos lányok körében. Az egyik közülük, a Lilla, konkrétan a „feleségem” volt. Ezt játszottuk szünetekben. Nem értettem, mit esznek rajtam, inkább visszahúzódo típus voltam, nem verekedtem, nem játszottam az eszem, mint a többi fiú. Biztos a jó szívemért szerettek. A nagy ünnepség előtt volt még két nap, és én egyre idegebb lettem. Gyanúsak tűntek a nyolcadikos lányok, susmogtak és rőtörészttek, ujjal mutogattak rám, és nem értettem, mi történik. Az egyik kibökte, ne lepődjek meg – minden lányt rábeszélnek, mellettem tegye le a voksát, és megválasztanak Valentin-fiúnak. Na ettől aztán végképp rosszul lettem. Mondtam nekik, hagyják abba, felejtsek el, nem jó ötlet ez. Végigfutott a fejemen, hogy majd ki kell állnom mindenki elé, mindenki engem néz, rámtűznek valami nevenséges kis cédulát, aztán meg ezzel fog cseszegetni mindenki. A nem várt nap reggelén felébredve, nagy nehezen kikecmeregve az ágyamból eldöntöttem, nem megyek iskolába. Anyu természetesen nem támogatta az ötletet, azt mondta, húzzam a csikot. Mintha betonból lettek volna a lábaim, oly nehézkesen értem be. A második óra végén szólt a tanárnő, reméli, sokan részt vettünk a szavazásban, és készüljünk, mert a szünetben kiválasztják a Valentin-fiút és a Valentin-lányt. Vonszolva magam a többiek után, szorosan a fal mellett haladva én is odaálltam a tömeghez. Izzadt a tenyerem, minden bajom volt. Összesítve a szavazatokat, a lányok közül meglepetésemre éppen Lillát választották, a fiúk közül meg kit, na kit? Hát engem, természetesen. Azt hittem elsüllyedek szégyenemben...de mivel Lilla a „feleségem” volt, ezért poénosan sült el az egész. Kiálltunk, megtapsoltak bennünket, majd néhány nap után már feledésbe merült a dolog, Lillával pedig azóta is ezen röhögünk. (K. A.)

EZTFILÓZDKI

Élménygép

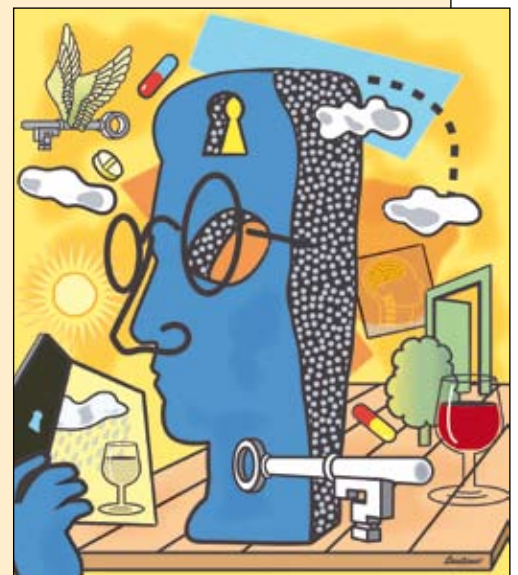
Képzeld el, a tudósok kifejlesztettek egy élménygépet. Ez a masina a valóság tökéletes simulációjára képes, ha elmész csokiért a boltba, emberek tesznek-vesznek körülötted, este besötétedik, reggel felkel a nap, futhatsz a parkban, telefonálhatsz a barátaiddal. A gép az illúziót folyamatosan hozzáigazítja a cselekedeteidhez: ha felteszed a fülhallgatót, érzed a karodban az izmok mozgását, hallod, ahogyan szétáradnak a hangok a füledben, tapasztalod, ahogyan a hangerő növelésével egyre inkább kizárod a külvilág zaját. Az élmények teljesen életszerűek, de ami még izgalmasabb, a gép képes arra, hogy a valóságot a te vágyaidhoz igazítsa. Mindig lesz helyed a buszon, a teád sosem hül ki, a postán sosem fogad kigyózó sor. A tanárodnak/főnöködnek, aki éveken keresztül utált téged, hamarosan a kedvence leszel.

Azon sem kell aggódnod, hogy túl sok lesz a jóból. A gép időnként elejt egy-egy kellemtlenséget, kudarcot, de csak annyira, hogy továbbra is jól tudd magad érezni. Vagyis néha megbotlasz az utcán, de amikor igazán önfeléd sétára vágysz, nem fog ilyen történni. A gép kizárólag téged, a te vágyaidat és kívánságaidat figyeli, ha éppen jótékonykodni szeretsz, bőven lesz rá alkalmad, de ha azt szeretnéd, hogy értékeljék a vicceidet, számtalan zseniális poén jut majd eszedbe. Persze az a gondolat sem kínoz majd, hogy tudod, mindez csak illúzió, mivel a gép módosítja a memóriád, nem emlékszel majd semmire az élménygéppel kapcsolatban. A barátaid, családod ott lehetnek veled, hiszen a masina megalkotja őket az emlékeidből, pontosan ugyanolyanok lesznek, mint a valóságban.

Becsenget hozzád ez a tudóscsoport, te a szerencsések egyike vagy, akit a gépre kapcsolhatnak ingyenesen, élethossziglan. Nos, hogyan döntesz? Kell ezen egyáltalán töprengeni?

(Robert Nozick: Az élménygép)

Tóth Tamara

Ken Laidlaw: Tapasztalat, realitás (2017)

SZERELEM

Szerellem...

A szerelem szép,
Többet ér, mint bármennyi pénz.
A szerelem maga a boldogság,
Sokkal jobb, mint gondolnád!
A szerelemnél nincs szebb érzés,
ez nem kérdés!

Olyankor rózsaszín a világ,
S nem látsz sehol hibát.
Te csak szállsz a föld felett,
S behálóz a képzelet...

Csak áll, és fogja a kezed,
Édes hangja füledbe súgja, mennyire szeret!
Ha Ő megölel, körülötted megszűnik minden.
Egyetlen csókjánál szebb ajándék nincsen!
Szerelem nélkül sivár az élet,
Épp ezért, Ádám, szeretlek téged!

Éppen tíz évvel ezelőtt írta az adai **Kovács Írisz** ezt a verset, amely akkor meg is jelent a Jó Pajtásban a szerelmesek napján, azaz Valentin-napon.

Sok költő írt gyönyörű sorokat a szerelemről: Petőfi Sándor a feleségéhez írta a legszebb szerelmes verseket, például a Szeretlek, kedvesem címűt, Ady Endre is a feleségéhez írta az Őrizem a szemed című költeményt, melyet magyarórán már biztosan tanultatok:

Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Őrizem a szemedet...

A kortárs magyar költészet legszebb darabjai közül érdemes elővenni Somlyó György Naivságok naivságának litániája című versét:

...még azt is szeretem amit nem szeretek azzal akit szeretek
szeretem ha van akit feltétel nélkül szerethetek
szeretem ha feltétel nélkül szeret aki szeret...

...szeretek nem lenni rest a jóra azzal akit szeretek...
...semmit se szeretek csinálni anélkül akit szeretek...
...szeretek tanulni attól akit szeretek
szeretem ha taníthatom azt akit szeretek...

Sokan örültek, örülnek az ünnepnek: újabb alkalom arra, hogy meglepjék egymást az imádók és imádoztak. Igen ám, de mivel?

A péterrévei Samu Mihály Általános Iskolában arról beszélgettünk, mit jelent a tanulóknak a Valentin-nap, a szerelmesek napja, mivel köszöntik kedvesüket, várnak-e valamit ettől a naptól. A nyolcadikosok, **Kazinci Csongor, Fercsik Dávid, Bovánovics Lúcia, Nagy Szandra** és **Árpás Anna** meséltek erről.

– Ilyenkor írunk egymásnak szerelmes levelet – emlékezik Csongor –, azokat egy dobozba teszik, és a diákszemélyek tagjai Valentin-napkor szétosztják. Én is írtam, és kaptam is már levelet. Régen még csokit is ajándékoztunk a szimpátiámmal egymásnak.

Lúcia szerint szép dolog, hogy felköszöntik egymást a fiúk, lányok...

– Sok levelet szoktam kapni, de az idén nem várok már itt levelet, ugyanis a szimpátiám már nem ebbe az iskolába jár. Biztosan meglep valamivel, és én is tervezem, hogy megajándékozom.

Szandrának az a véleménye, hogy nem csak ezen a napon kellene köszönteniük a fiataloknak egymást.

– Nem egy napot kellene kitűzni, hogy elmondjuk érzéseinket. Mindennap szerelmet kellene vallani egymásnak. Én is szoktam Valentin-napkor kapni levelet, és én is írok. Idén is keresek az interneten valami szép idézetet, és sms-t küldünk egymásnak.

– A szíve mélyén azért mindenki szeretné, hogy felköszöntsék ezen a napon – jelenti ki Anna. – Két évvel ezelőtt én is kaptam egy óbecsei fiútól egy rózsás matricát. Megörültem neki. Majd február 14-én kiderül, mi történik...

Dávid így vélekedik:

– Jó, hogy van Valentin-nap, így ki tudjuk fejezni érzelmeinket. Alsóban volt, hogy én is csokit vettem a szimpátiámnak. Most majd keresek valami szép idézetet az interneten, lemásolom, és ezzel, meg piros rózsával köszöntöm a szimpátiámat.

Koncz Erzsébet

Több mint száz éves iskolaépületbe járnak

Ritkán jutunk el Nagybecskerekre, és ez nagy kár – erről győződünk meg a napokban, amikor bekanyarodtunk a város központi részében levő **Sonja Marinković Általános Iskola** patinás épületébe. Az iskola ma is ontja a tehetséges tanulókat, akárcsak a múltban. Az iskola folyosóján főtök idézik a száz évvel ezelőtti történeteket, és hirdetik az intézményből kikerült, majd neves közéleti személyiséggé vált újságírók, költők, írók, oktatók, karikaturisták, politikusok... sorát.

Az épületet 1903-ban **Messinger Karolin** francia-, német- és tornatanár építtette oktatási és nevelési célokkal. Nagy hangsúlyt fektetett a testnevelésre, a tornatermek mellett teniszterem, telente pedig műjégpálya is funkcionált az internátussal is rendelkező leányiskolában. A tanítás nyelve a magyar, a német és a francia volt. A polgári iskola egészen 1941-ig működött. Az épület 1944–1945-ben a Vörös Hadsereg igényeit szolgálta ki,

főleg repülőgép-alkatrészek javítását végezték itt. 1955-ben vált a **Sonja Marinković Általános Iskola** székhelyévé.

Jelena Jenovay igazgatónő mutatta be a két tannyelvű, napközivel is rendelkező iskolát, melyben a diákok kb. kétharmada magyar nyelven tanul. A közeli, szentmihályi és lukácsfalvi kihelyezett munkaegységek is az iskola keretében működnek. Szentmihályon a tanítás magyar, Lukácsfalván pedig magyar és szerb nyelvű, és csak az alsósokat öleli fel, a felsősök a központi iskolába utaznak. Az iskola karbantartása nagy erőt vesz igénybe, hiszen régi épületről van szó. Ám az igyekezet megvan. Idén már biztosra vehető, hogy a szentmihályi kihelyezett tagozat nyílászáróit kicserélik.

N-a

Fotó: Nagy Magdolna

Jelena Jenovay igazgatónő

Sok nemzedék a bal oldalt látható napóra alatt lépett be naponta az iskolába, hiszen az épület 1903-as elkészülte óta oktatási célokat szolgál

Vidékünkön az első női tornatanár Messinger Karolin volt, ő építtette az épületet, mely kezdetben leányiskolaként működött. Emlékét tábla őrzi az iskola bejáratában

Majdnem kétnyelvű iskolatábla

Az iskola ismert közéleti személyiséggé vált egykori diákjai. Felismeresz közülük valakit?

Versenyfelhívás

XIII. Vajdasági Diák Menedzsment Bajnokság

Az üzleti világban való érvényesülésre, a szakmai ismeretek elsajátítására, egy vállalat létrehozására és menedzselésére való felkészülést nem lehet túl korán elkezdni. Az üzleti tervezés az egyik legnagyobb kihívás, amellyel a vállalkozó szembesül. Nehéz feladat, hiszen a jövőbe kell tekinteni, hogy egy hosszú távon működőképes és nyereséges vállalkozás létrejöjjön.

Ha jelentkezel a versenyre, vállalkozók, menedzserek, egyetemi tanárok véleményezik majd elképzelésedet.

A versenyen a tanulók egy képzeletbeli vállalat menedzserének szerepét töltik be, ennek a vállalatnak az üzleti tervét kell elkészíteni.

A diákok önállóan vagy párban jelentkezhetnek, mentor segítségét is igénybe vehetik.

A jelentkezési lapot és az üzleti tervet 2020. április 15-ig kell elküldeni emailben: menedzsment.bajnoksag@gmail.com.

A legjobbak meghívást kapnak a verseny második fordulójára, a szóbeli döntőre, ahol rangos szakbizottság értékeli a munkákat.

A versenyt április 25-én tartják az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban (Njegoš utca 22.).

Mindegyik résztvevő oklevelet kap, és könyvjutalomban részesül, a legsikeresebbeknek értékes ajándék jár.

A versenyhez kapcsolódó információk, segédanyagok és szakmai jellegű írások megtalálhatók a www.fokusz.info honlapon.

A verseny szervezője a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, támogató az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Fő szervező: Dr. Muhi B. Béla.

Versenyfelhívás

VIII. Vajdasági Fogyasztóvédelmi Diákverseny

A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom keretében nyolcadik alkalommal rendezik meg a tartományi szintű középiskolás diákversenyt, melynek témája a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos megfigyelés, kutatás, elemzés.

A diákok önállóan vagy párban kutatást végeznek, vizsgálják mindazon tényezőket, melyek a fogyasztók jogaival, érdekeivel ellenkeznek, nem etikusak, veszélyeztetik az egészséget és a környezetet, továbbá tetten érik a törvénytelenégeket, visszaéléseket, rámutatnak a lehetséges megoldásokra.

A téma megközelíthető a közgazdaságtan, a jogtudomány, a biológia, a kémia, a környezetvédelem, az orvostudomány és más szakterületek szempontjából is. A diákok mentor segítségét vehetik igénybe.

A verseny célja a fiatalok érdeklődésének felkeltése a fogyasztóvédelem, a tudatos vásárlás, az egészségmegőrzés, a környezetvédelem, az emberi jogok érvényesítése iránt.

A jelentkezők a jelentkezési lapot és a szakdolgozatot 2020. április 15-ig elektronikus formában a következő címre küldhetik be: fogy.verseny@gmail.com

A szakdolgozatok alapján a legjobbak meghívást kapnak a verseny második részére, a szóbeli döntőre, ahol szakemberekből álló versenyzottság értékeli a felmutatott teljesítményt.

A döntő az újvidéki Svetozar Marković Gimnáziumban (Njegoš utca 22.), a GENIUS konferencia keretében lesz 2020. április 25-én.

Mindegyik résztvevő oklevelet kap, és könyvjutalomban részesül, a legsikeresebbeknek értékes ajándék jár.

A versenyhez kapcsolódó információk, segédanyagok és szakmai jellegű írások megtalálhatók a www.fokusz.info honlapon.

A verseny szervezője a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete, támogató az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Fő szervező: Dr. Muhi B. Béla.

Csak őt, teljes egészében

Kinek mit jelent február 14-e?

A szerelem élményéről és a Valentin-nap jelentőségéről kérdeztük az adai Cseh Károly Általános Iskola ötödikes és hetedikes diákjait.

Puszenyik Petra, 5. osztályos – Az iskolánkba járó szerelmeseknek minden év februárjában lehetőségük van levél formájában kifejezni érzéseiket a kiszemelt személynek, és egy dobozba gyűjtjük össze az üzeneteket. Én személy szerint úgy gondolom, hogy a Valentin-nap nemcsak a szerelemről szól, hanem a barátságról is. Az első szerelem számomra kedves emlék marad. A romantikus filmek és zenék mindig kellemes érzéssel töltenek fel.

Hadnagy Filip, 5. osztályos – Különösebben nem gondolok semmit a Valentin-napról. Körülbelül öt éve lehetett, amikor szimpatizáltam egy lánnyal, készítettem is neki rajzot, melyen virág díszített, de akkor még kicsi voltam.

Berta Flóra, 7. osztályos – A Valentin-nap jó alkalom szeretetünk kifejezésére nemcsak a szerelmünknek, hanem a barátainknak és szüleinknek is. Bár ezt sűrűbben kellene gyakorolnunk, a szeretet napja külön lehetőséget ad arra, hogy nyilvánítsuk érzéseinket. Amikor szerelmes voltam, egyszerűen csak őt szerettem, teljes egészében. Ez olyan, hogy nem lehet elmagyarázni, meg kell élni. Egyébként most is van valaki, aki tetszik, viszont én jobban szeretném élőben elmondani neki, mint írásban. Érzelmes lény vagyok, szeretem a romantikus filmeket, ahol a szereplők boldogok, s ezáltal én is át tudom élni, milyen is lenne igazából szerelmesnek lenni.

Dill Anna, 7. osztályos – Véleményem szerint ez a nap nem zárólag a szerelemről szól, hanem magáról a szeretetről is. Nehezen tudom megfogalmazni, milyen is az, amikor bele vagyok zúgva egy fiúba, csak azt tudom, hogy a személyisége nagyon megfog. Kedvelem a szerelemről szóló filmeket és dalokat, viszont nincs kedvem, amelyik megtetszik, azt megnézem vagy meghallgatom.

W. J.

LEXIKON

Nevem: Bilicki Dianna

Becenvem: Dia

Melyik suliba, osztályba járok: Bajsa, Testvériség-egység Általános Iskola, 6. osztály

Kedvenc tantárgyam: angol és német

Kedvenc tanárom: az osztályfőnököm, Totović Ibolya

Kedvenc könyvem: nincs

Kedvenc énekesem: Selena Gomez

Kedvenc zeneszámom: Falling

Kedvenc filmem, sorozatom: Alkonyat

Kedvenc insta-profilom: ismerőseim, barátaim profilja

Kedvenc hangulatjelem: 🙋

Kedvenc számítógépes játékomban: sakk

Hobbim: sakk, ijáaszat, citera és tűzoltóság

Kedvenc étel, italom: szeretem a hamburgert, a pizzát, de legjobban a spagettit. Az italok közül nem tudnék választani.

Kedvenc állatom: kutya, alig várom, hogy legyen egy sajátom.

Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban: viccek, jókat szoktam nevetni a vicceken

Na és a szerelem? El vagyok foglalva a sporttal, nincs időm a szerelemmel foglalkozni. Különben is, túl kicsi vagyok még ahhoz, hogy igazán szerelmes legyek.

MIZUJS?

A szabadkai Berényi Dorina (EmArt Műhely) ezüstérmes lett egy Romániában meghirdetett nemzetközi rajzversenyen. Pesti Csenge és Pap Natália (EmArt Műhely), valamint Kecskés Benedek és Gombás Tamás (a szabadkai J. J. Zmaj iskola másodikosai) bronzérmesek lettek a Tajvanon 50. alkalommal meghirdetett nemzetközi rajzversenyen.

A nagybecskereki Sonja Marinković iskola szentmihályi kihelyezett tagozatának folyosóján már január folyamán megkezdődött a Bálint-napi készülődés

Foto: Nagy Magdolna

Te is benne szeretnél lenni az újságban? Semmi akadály: küldj magadról tudnivalókat Lexikonunkba! Küldj egy fotót magadról, és válaszolj az alábbi kérdésekre:

Nevem:

Becenem:

Melyik suliba, osztályba járok:

Kedvenc tantárgyam:

Kedvenc tanárom:

Kedvenc könyvem:

Lexikon

Kedvenc együttesem:

Kedvenc énekesem:

Kedvenc zeneszámom:

Kedvenc filmem, sorozatom:

Melyik filmben játszánám a főszerepet:

Kedvenc Insta-profilom:

Kedvenc influenszerem:

Kedvenc hangulatjelem:

Kedvenc számítógépes játékomban:

Hobbim:

Kedvenc étel, italom:

Kedvenc állatom:

Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban:

Na és a szerelem?:

Vigyázz! (Szinte) az összes kérdésre kötelező a válasz ☺. Persze, csakis rajtad múlik, mennyit engedsz felfedni magadról!

Az édesanyám

Az én anyukámat Drágity Faragó Andreának hívják. Negyvenhárom éves.

Bár nem annyira magas, a nők között mégis magasnak számít. Vállnál kicsit lejjebb érő, sötétbarna haja van. A szeme is sötétbarna. A kedvenc színe a fekete, amit elég gyakran visel. Jószívú, és nagyon szereti a családját. Szeret olvasni és zenét hallgatni. Kitűnő a szókinccse, hiszen fiatalabb korában regényeket is írt.

Nagyon szeretem őt, és szinte egyformák vagyunk gondolkodás terén is.

Drágity Dorina, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

A kedvenc tanárom

Az én kedvenc tanárom a műszaki és technológiai oktatás tanára, Orovec János.

A tananyagot jól át tudja adni a diákoknak. Szereti, ha aktívak vagyunk az óráján, és figyelmesen meghallgatja véleményünket. Ha van egy története, amely az adott témához kapcsolódik, megosztja velünk. Ez igaz fordítva is, mi is elmesélhetjük élményeinket.

Szigorúnak egyáltalán nem mondható, de természetesen vannak elvárásai. Például amikor magyaráz, rá kell figyelniünk, és nem szereti, ha ilyenkor mással vagyunk elfoglalva, figyelmünk másra irányul. Általában kevés házi feladatot ad.

Kérdéseinkre szinte azonnal rávágja érdekességekkel tarkított válaszát. Ahogy az anyagot magyarázza, látszik rajta, hogy élvezzi a munkáját. Nagy tapasztalattal rendelkezik, minden a kisujjában van. Ha a tananyag nem is érdekes, ahogy ő előadja, azzá válik.

Mivel csak szeptember óta tanítja osztályunkat, még nem volt időm jobban megismerni, de eddig ő a legkedvesebb tanárom.

Rózsa Balázs, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nagy lettem

*Megszülettem,
Kicsi voltam,
Nőni kezdtem,
Óvodába jártam,
Iskolába mentem.
Pattanásos lettem,
Sikoltani kezdtem,
Éreztem a vesztem,
Az nem lehet, hogy nagy lettem.*

**László Teodor, 6. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Őszi séta

Remek idő volt, ezért kimentünk sétálni a parkba.

Útközben láttunk vándormadarakat, galambot, falevelet, gazdikát, akik vezetik a kutyájukat és mókust, amely keresi az élelmet télire. Miközben bandukoltunk, a színes falevelek csak még gyönyörűbbé tették a tájat. Ha becsuktam a szemem, úgy nyugtatott a szél, mint anyuka a kisbabáját. A talaj is felöltötte őszi ezerszínű ruháját. Séta közben barátom meglátta, hogy egy madárfióka kiesett a fészekből. Hazavittük, figyelmesen gondoztuk, és fölneveltük.

Tavasszal kiengedtük a szabadba, és örült annak, hogy megmentettük.

Arnold Adél, 4. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Megértettem az állatok nyelvét

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szép nap, és úgy gondoltam, elmegyek sétálni az erdőbe.

Mentem, mendégéltem, és megláttam egy törpét, aki sírt. Odarohantam megkérdezni, mi a gond. Így szólt:

– Csupa tüske a kezem, segíts, jó tett helyébe jót várj!

Segítettem neki, és így szólt:

– Mit kívánsz?

– Hogy megértsen az állatok nyelvét – feleltem.

– De egy feltétellel, nem mondhatod el senkinek – mondta ő.

Hazafelé két madár beszélgetésére figyeltem fel. „Hú, mennyi kincs van itt a bokor alatt!” Ezt mondta egyikük, én meghallottam, és hazamentem zsákért. Annyi kincs volt ott, hogy alig fért a zsákomba.

Örömben szétosztottam a szegényeknek, de maradt bőven nekem is, amit szemem, szám kívánt. Aki nem hiszi, járjon utána.

Surányi Melisza, 4. osztály, Sonja Marinković iskola, Szentmihály

Megértettem az állatok nyelvét

Egy tavaszi reggelen szüleimmel kirándulni mentünk. Becsomagoltunk, és elindultunk az állatkertbe.

Amikor odaértünk, nagy zsvij fogadott bennünket. Arra lettem figyelmes, hogy értem, amit az állatok beszélnek. Úgy beszélgetek egymással, mint az emberek. Séta közben sok érdekes dolgot hallottam az állatoktól. Az oroszán például elmesélte nekem a történetet, hogy őt az orvvadászok ejtették túszul, és a családját sajnos már nem tudták megmenteni, így került ide. Most új családja van itt az állatkertben, és más élete, mert itt vigyáznak rá, és biztonságban van. A kismajmok nagyon viccesek voltak, egy banánon összeveszték, mint a gyerekek. A kisebbik elpanaszolta nekem, hogy a testvére mindig elvesz tőle mindent. Próbáltam megvizsgálni és odanyújtottam neki egy banánt a táskámból. Szépen megköszönte, és gyorsan elbújt vele a bokorba, hogy a többiek ne lássák. Egy pillanatra megálltunk a kenguruknál, és boldogan meséltek, hogy pár hónappal azelőtt szaporodott a kis családjuk. A kengurumama egy kicsi kengurut húzott elő az erszényéből, és büszkén mutogatta nekem. A barnamedvét is megnéztük, szomorú volt, mert egyedül volt. Elmesélte, hogy anyukájával élt itt a barlangban, de az sajnos megbetegedett és elpusztult. Ő azóta attól boldog, ha sok kedves gyerek meglátogatja.

Nagyon érdekes volt ez a kirándulás számomra. Sok kedves állattal találkoztam, és örülök, hogy elmesélték nekem a történetüket. Amikor hazaértem, nagyon szomorú lettem, mert otthon már nem értettem meg, mit mondanak az állatok.

Oláh Jázmin, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

A hangya és az elefánt

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egy hatalmas őserdő. Minden állat boldogan, vidáman élt, de kedvüket mindig elrontotta egy him elefánt, akit Cézárnak hívtak.

Cézár minden állattól elvárta, hogy meghajoljon előtte, és ha nem hajoltak meg, elkezdte piszkálni őket. A tó mellett, ahova inni járt, volt egy

Fenyők

Nagy Boglárka, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

hangyaboly. A kis hangya szorgalmasan gyűjtögette az élelmet, de Cézár mindig lefröcskölte vízzel, és ebbe a kis hangya már nagyon belefáradt. Egyik nap Cézár elaludt a tó mellett, a hangya pedig úgy gondolta, megleckézti. A hangya belemászott az ormányába és elkezdte harapdálni, csipkedni. Cézár felkelt a szörnyű fájdalomra, és kérlelni kezdte, hogy hagyja abba. A hangya végül kiment az ormányából és ekkor döbbsent rá Cézár, hogy attól, hogy ő ilyen magas és erős, nem kell másokat bántani a méretük miatt.

Cézár bocsánatot kért a kis hangyától meg a többiektől is. Azóta minden állat vidáman éli életét.

Ludmány Máté, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A padtárs

Az én padtársam neve Dávid Krisztián. A suliban minden órán velem ülök.

Kriszti középmagas, vékony testalkatú fiú. Haja színe barna, szeme színe kék. Lezser öltözködésű gyerek. Az iskolában a jó tanulók közé tartozik. Ő egy példás magaviseletű diák. Mindenben számíthatok rá. Segítőkéss padtárs. Barátaim közé sorolhatom Krisztit. Már ovis korunkban megismerkedtünk, és a jó viszony azóta is tart. Iskolán kívül is barátkozunk. Mivel Kriszti nagyon szereti a videojátékokat, ha találkozunk, általában leülünk a komputer elé.

A nyáron egy pár alkalommal együtt fürödtünk a medencén, ahol jól elszórakoztunk. Úsztunk, ugráltunk a vízbe, és jókat beszélgettünk.

Örülök, hogy Kriszti a padtársam, mert így egyben a barátommal tölthetem el az órákat az iskolában.

Nagy Erik, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A padtársam

Sokféle padtárs létezik, vannak jók és rosszak. Én most Léna barátnőmről írok.

Léna remek padtársam. Babarózsaszín szemüvegén át ragyog gyönyörű gesztenyebarna szeme. Szép arcába belelóg hosszú, kakaóbarna haja. De mint tudjuk, nem a külső számít, hanem a belső. Azért is szeretem, mert ha látja, hogy dolgozom, csendesen, nyugodtan, halkán ül, és nem zavar. Viszont ha látja, hogy szomorú vagyok, addig beszél vicces, érdekes és nevetséges dolgokról, amíg fel nem vidulok. Kedvence a rózsaszín. Léna megbízható is, mivel ha nincs, aki elküldje a házit, amikor beteg vagyok, ő nem lustálkodik, hanem elküldi, amit kell csinálni. Nagyon vicces és érdekes történeteket tud. Néha annyira abszurd, lehetetlennek tűnő meséket mond, hogy azon mindenki nevet, és napokig emlegeti. Például: a csirke és az ennivaló vagy a galambokról szólók és még sok más.

Szerintem ő nekem való padtárs, és örülök, hogy mi ketten barátnők vagyunk.

Gordos Beáta, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Fenyők

Maráci Lara, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Kütyük nélküli világ

A kütyük napjainkban nagy mennyiségben jelen vannak az életünkben. Kütyük alatt a laptopot, telefont, televíziót, számítógépet értem. Ezekről jobb lett a világ? Boldogabbak lettek az emberek? Milyen hatással vannak, és milyen változásokat hoztak az életünkbe? Ahhoz, hogy ezt megtudjuk, ötven év időutazásra van szükségünk a múltba.

Ötven évvel ezelőtt a szomszédok segítettek egymást a munkában, télen összejártak kártyázni. A gyerekek különféle játékokat játszottak, az utcában volt legalább harminc gyerek. A nyári szünidőben mentek libát őrizni a mezőre. Minden gyereknek volt egy csapat libája, és a mezőn a lányok, fiúk közösen játszottak. A gyerekek a csatornában fürdöttek nyáron. Az emberek maguk készítették, varrták, faragták, amire szükségük volt. Minden vasárnap ünnepelőben templomba mentek a felnőttek és a gyerekek is. Az ünnepi szokásokat és a böjti napokat szigorúan betartották. Veteményest, gyümölcsöst és virágoskerteket csináltak. Télen szárított virág díszelgett az asztalon, amit nyáron szedtek. A gyerekek játékaik kukoricacsuhéból és fafaragásokból készültek. Az asszonyok főzték az ebédet, amit közösen fogyasztott el a család. Kúti vizet ittak.

Napjainkban a szomszédok felé sem merünk nézni, nehogy köszönni kelljen nekik. Most az a téli program, hogy az egész család a telefont nyomkodja, még szenteste is. Nem egymásnál várják a kártyát és nem is együtt. Az egyik az egyik szobában, a másik a másik szobában telefonozik. A gyerekek inkább számítógépeznek, és az utcában nincs is annyi gyerek. Most, ha bármelyik gyereket megkérdeznék, hogy menjen libát őrizni, megkérdeznék, hogy kell-e hozzá eger és billentyűzet, és félne, hogy letörök a műkörme vagy lefolyik a sminkje. A csatornákat a mórähalmi medencék váltották fel. A válást sem gyakorolják már olyan hűségesen, mint régen. A gyümölcsöt és a zöldséget megveszik a bevásárlóközpontban. Az asztali szárított virágot is a kínai művirág váltotta fel, ami már attól szétesik, ha rá-nézünk. Ma már az ötéves gyerek kezében is tablet van. Az anyuka munkából hazafelé az étteremben megveszi az ebédet, és nem is együtt eszi meg a család. A kúti vizet is a csapi váltotta fel, de most már az sem jó, így boltit isznak.

Ekkorát változott a világ ötven év leforgásával, de nem a jó irányba. Ez nagyrészt a kütyük elterjedése miatt történt. Nélkülük jobb lenne a világ.

Móra Martin, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Fontos az egészségsünk

Azt a feladatot kaptuk az iskolában, hogy készítsünk interjút egy egészségügyi szakemberrel az egészséges életmódról. Az én interjúalanyom Türos Margit, aki ápolónő a helyi orvosi rendelőben.

- Gita néni, ön mióta van a szakmában?
- Már több mint harmincöt éve dolgozok nővérként.
- Ön szerint hogy kell egészségesen táplálkozni?

– Elsősorban rendszeresen étkezni. A reggeli nagyon fontos étkezés. Enni kell sokféle ételt egész nap. Zöldségféléket és gyümölcsöt kellene enni minden étkezéskor, valamint étkezések között nassolnivalóként is. A sok cukorka, csoki, csipsz nem egészséges. Elhízáshoz és rossz fogakhoz vezet. Nem azt állítom, hogy ne egyetek semmi édességet, csak mértékkel.

- És mit igyunk?

– Legjobb a tiszta víz. Legfontosabb tényező az egészségsünk megőrzése szempontjából a jó minőségű és kellő mennyiségű víz elfogyasztása. A frissen facsart gyümölcslevek nagyon sok vitamint tartalmaznak.

– Ön szerint a sport vagy a mozgás is az egészségs életmódhoz tartozik?

- Persze! Többet kell a szabadban lenni, és mozogni sokat.

- Köszönöm az interjút, Gita néni!

- Szívesen.

Bajusz Edvin, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye 9

Hat óra séta a kozmoszban

Több mint hatórás sikeres űrsétát tett a múlt héten a Nemzetközi Űrállomás (ISS) két asztronautája, a küldetés során megszüntették a szivárgást a sötét anyag és antianyag után kutató alfa-mágneses spektrométer egyik hűtőcsövében.

Andrew Morgan amerikai és Luca Parmitano olasz űrhajós azt a feladatot kapta, hogy vizsgálja meg az ISS-re 2011-ben feljuttatott spektrométer hűtőcsöveit. Parmitano azonnal megtalálta a szivárgást a nyolc vezeték egyikében, és második próbálkozásra sikerült is megszüntetnie azt.

Az amerikai űrkutatási hivatal, a NASA szerint a hét és fél tonnás sugármérő a jövő héten folytathatja a kutatást a sötét anyag és az antianyag után. A berendezés fejlesztésében 16 ország 56 tudományos intézete vett részt. A NASA szerint a spektrométer miatti négy űrséta során az űrhajósok a legbonyolultabb nyílt űrbéli feladatot hajtották végre a Hubble űrteleszkóp javítása óta.

Évekig tartott, amíg a NASA szakértői kidolgozták a javítási tervet. A múlt heti űrsétával Luca Parmitano lett az Európai Űrügynökség csúcstartója a nyílt kozmoszban töltött idő tekintetében.

Tudtad?

A sötét anyag olyan anyagfajta, amely csillagászati műszerekkel közvetlenül nem figyelhető meg, mert semmilyen elektromágneses sugárzást nem bocsát ki és nem nyel el, jelenlétére csak a látható anyagra és a háttérsugárzásra kifejtett gravitációs hatásból következtethetünk. A Világegyetem tömegének csupán 4,6%-át alkotja a megfigyelhető anyag, 23% a sötét anyag aránya, és 72% a sötét energia.

Az antianyagban az atomot a proton, neutron és elektron helyett azok antirészecskéi építik fel. Közöséges anyaggal találkozva megsemmisül mindkettő, és energia szabadul fel fotonok formájában. A folyamat fordítva is lejátszódhat, amikor nagy energiájú fotonok anyag-antianyag-párokat hoznak létre.

Úgy repül, mint a madár

Manapság a drónok nem nagyon tudnak 20-30 percnél többet a levegőben tölteni, de egy csapat kutató most kitalált valamit.

A madarakéhoz hasonló szárnyakat terveztek, amivel a 100 grammos drónjuk közel három órát tudott a levegőben tölteni. Ez a többszöröse annak, amit egy átlagos, hason-

ló méretű drón tud. Ez az eredmény mondjuk egy szélcsatorna tesztből származik, ami nem épp a legtermészetesebb környezet. Mindenesetre ígéretes, de még jó sokat kell dolgoznia rajta a Breuer Lab kutatóinak, mire a kísérleti eszközökből valami ténylegesen hasznos lesz.

Trükkök, melyekkel mobilod egy napnál tovább is bírja

Próbáld meg nem mindig kézben fogni a telefonodat, ha a külső hőmérséklet magasabb. A kezed melege még nagyobb esélyt ad a telefon akkumulátorának a túlmelegedésére, és ennek következtében a korábbi lemerülésre.

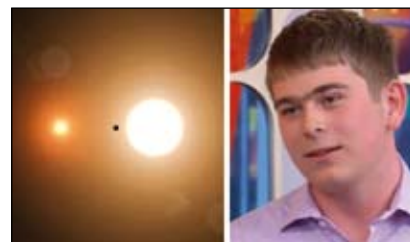
Kapcsold ki az automatikus forgatás funkciót, ha az nem feltétlenül szükséges. Egy speciális érzékelő – gyorsulásmérő – felelős ezért a funkcióért, és ha ez be van kapcsolva, a készülék több energiát fogyaszt.

Az Instagram, Facebook, Messenger és egyéb alkalmazások ellenőrzése után sokan nagyon

gyakran egyszerűen csak lezárják a mobilját. Ezek a programok a háttérben való üzemelés során folyamatosan fogyasztják az akkumulátort. Ne felejsd el idővel minden nyitott ablakot bezárni!

Ha épületen belül vagy, próbáld meg csökkenteni a képernyő fényerejét legalább 30-40% -kal. Ez a fényerősség általában elegendő ahhoz, hogy a kijelzőn megjelenő összes információt láthasd. Ezenkívül ez drasztikusan növeli az akkumulátor élettartamát is. Ha a szabadban vagy, akkor se használd a maximális fényerőt, ha nem muszáj.

Új bolygót fedezett fel

A 17 éves Wolf Cukier, aki két hónap nyári gyakorlatot töltött az amerikai űrhivatalnál, a harmadik munkanapon talált egy egész bolygót. Ráadásul egy olyan, amely két nap körül kering.

Cukier munkája az volt, hogy a TESS (Transiting Exoplanet Survey Satellite) űrteleszkópból érkező adatokat elemezze. A TESS a mi csillagrendszerünkön kívül keres bolygókat. A tinédzser nem véletlenül talált rá éppen erre a bolygóra, hiszen eredetileg is olyan planétát keresett, amelynek két napja van.

A felfedezés egyébként nem volt egyszerű mutatvány. A két-

csillagos rendszerekben ugyanis nehezebb észrevenni a bolygókat, mert két nap fényét kevésbé halványítja el az egyik előtt áthaladó bolygó.

A cirkumbináris bolygó a TOI 1338 b nevet kapta (Cukiernek a névadásba nem volt beleszólása), és 1300 fényévnyre van a Földtől.

A cirkumbináris bolygó azt jelenti, hogy két napja van, mint a Tatooine-nak a Csillagok Háborújában. Cukier, aki maga is Star Wars rajongó, észre is vette a hasonlóságot, és elmondása szerint ezen a bolygón is lehetne dupla naplementét látni.

Tudtad?

Hat égbekiáltó különbség a szarvasok és az őzek között

Nem meglepő, hogy rengetegen összekeverik ezt a két állatot, mivel külsőre nagyon hasonlítanak egymásra. Biológiailag valóban egy családba tartoznak, azonban szó sincs arról, hogy egy faj lennének: a szarvasfélék családjá két ágra, a szarvas és őz alcsaládra osztható. Mivel számos tévhit él a köztudatban (pl. az őzek a szarvasok nőstényei), a HelloVidék összegyűjtötte az alapvető különbségeket a két állat között. Íme:

1. Elnevezés

Mielőtt rátérünk a konkrét jellemzőkre, érdemes kitérni a fajok egyedeinek hivatalos meghatározására. Az őz és a szarvas hímjét, nőstényét és kicsinyét ugyanis teljesen máshogy hívják. A hím szarvasot bikának, a nőstényt tehénnek, a kicsinyét borjúnak nevezik. A hím őzt baknak, a nőstényt őzt sutának, a kicsinyüket pedig gidának szokták hívni.

2. Méret

A szarvas termete sokkal nagyobb, mint az őzé. Míg egy kifejlett őzbak teljes testhossza kb. 120-130 centiméter, addig egy szarvasbika a 250 centi-

Őzek: bak és suta

méter hosszúságot is elérheti. Az őz vállmagassága 75 centiméter körüli, a szarvasbika marmagassága ennek a duplája, 150 centiméter. Hihetetlen, de a szarvas testsúlya akár a három-négyszerese is lehet az őzének, a hatalmas, egyértelmű tévedést nem véletlenül nevezik szarvashibának.

3. Agancs

Sokan azt gondolják, hogy az őzeknek egyáltalán nincs agancsuk, de ez tévedés. Valójában csak az őzsutákra jellemző az agancstalanság, még a nőstény szarvasoknak is lehet csökevényes agancsa. Az őzbakoknak szintén van, azonban az sokkal kisebb, mint a szarvasbikának. A szarvasok kora tavasszal „cserélnek” agancsot, az őzek télen szokták leváltani a koronájukat.

4. Bunda

Mindkét vadállat kicsinye pettyes, a szőrűhák pedig évszakok szerint váltakoznak. Nyáron vékonyabb, rövidebb és ritkásabb bundát öltenek, amit télen hosszabbra és tömörebbre növesztenek. A szarvas szőre télen is, nyáron is hosszabb valamivel, mint az őzé. Közös vonás, hogy mindkét állat „tükre”, a fark körüli része világos, ám az őznek sokkal nagyobb és fehérebb pamacs van a fenekén.

A szarvas nyári szőrzete rozsdabarna, télen szürkésebb árnyalatra vált. A bika nyakán és hátán sötétebb a szőr, mint a teste többi részén.

Az őz nyári szőrzete rozsdavörös, télen barnászürke, végtagjai pedig minden évszakban világosabb tónusúak. Az őzeket nagyon könnyű arról felismerni, hogy a fül külseje a testszínrel sötétebb, a belsejét pedig sárgásfehér szőrzet borítja. Az őz állának, állkapcsának és felső ajkának mindkét oldalán fehér folt található.

5. Alkat, testfelépítés

Alapvető különbség, hogy az őz alkata kecsesebb, a szarvasé pedig robusztusabb. A szarvas mellkasa széles, nyaka hosszú és kétoldalt lapos. Ezzel szemben az őz feje rövidebb, nyaka nyúló, mellkasa keskenyebb. Míg a szarvasnak

6. Természet, személyiség

A szarvas mozdulatai légiesek és büszkeséget sugároznak, testtartása nemes. Az őz mozdulatai fürgék és játékosak, jól úszik, vágatás közben könnyedén veszi az akadályokat. Az őz jobban igényli a szabadságot a szarvasnál, fogságban nem is szaporodik, legtöbbször bagatell okok miatt el is pusztul, ha bezárják. A szarvasnak gondozás és táplálék tekintetében nincsenek nagy igényei, könnyebben elviseli a fogságot, akadály nélkül szaporodik.

A szarvas félnék, óvatos és értelmes állat, tapasztalatai alapján idővel megtanul különbséget tenni az ártalmatlan és veszélyes tárgyak, személyek és jelenségek között. Azokon a helyeken, ahol nem vadásznak rá, rendkívül jámbor tud lenni. Borjúként alkalmazkodó és barátságos, de amint ráébred az erejére, összeférhetetlen

Szarvascsalád

és életveszélyes lesz, bántalmazza és piszkálja a gyengébbeket. Bőgés idején semmi mással nem foglalkozik a tehénen és az azonos törekvésű bikákon kívül, ilyenkor „nincs helyén az esze”, még a táplálkozást is elhanyagolja.

Noha a szarvasvashén és az őzsuta rendkívül hasonlít egymásra, a nőstényszarvasnak oldalnézetből téglalap alakú a teste, a sutának gömbölyded. A lábak tekintetében a szarvasnak erőteljesebb és közepes hosszúságú lábszára van, az őzé hosszú és karcsú. Az őz patái kisebbek, valamint az őznek csonka, kb. 2 centiméteres farka van, a szarvasnak pedig mintegy 15 centiméteres. Azonban nem mindenben nagyobb méretű a szarvas: az őz szeme nagyobb, és a fülei is jobban elállnak.

Az őz bizalmas, szeszélyes, akaratos és megbízhatatlan természetű. A fiatal gidák és a suták kedvesek és szelídek, azonban a bak idővel kimutatja a szemtelen és önző természetét. A suta a kicsinyeit a végsőkig védelmezi, mély gyengédséggel törődik a kisgidákkal, a bak azonban nem foglalkozik ennyire a család egységével: veszély esetén elsőként húzza el a csíkot a helyszínről, hátrahagyva a sutát és a gidát.

Két tonna zöldséget dobtak már le az éhező kenguruknak Ausztráliában

Kétezer kilogramm zöldséget dobtak már le az éhező kenguruknak Ausztráliában. A repülőgépekről repát és édesburgonyát juttattak a wallaby kenguruknak a bozóttüzek sújtotta területeken. A szirtikenguruk az élőhelyük csaknem 80 százalékát elvesztették a tüzek miatt – mondta egy természetvédelmi csoport vezetője. A szervezet Új-Dél-Wales szövetségi állam kormányával együttműködve kezdett segélycsomagokat ledobni az Ausztrália keleti partvidékén honos bojtosfarkú hegyi kenguruknak. A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy ahol nem tombolnak bozóttüzek, ott is aszály, szárazság pusztít.

A katasztrófát túlélő élőlényekre komoly veszély leselkedik a következő hetekben is.

Gábor Zsolt

Mese a furcsa faluról

Ezt a mesét még a nagyapámtól hallottam, ő is a nagyapjától, az pedig a dédapjától. Szóval nagyon-nagyon régen, amikor még méccsessel és lámpással világítottak az emberek – lóval szántottak és kézzel vetettek, és még a Duna is visszafelé folyt –, volt egy falu. Kétféle nép élt ott: a Morcok és a Vidorcok.

A Morcok nagyon furcsák voltak. Az öklüket rázták mérgükben, ha sütött a Nap, vagy ha az éltető eső áztatta a vetést. Ha sok volt a termés, morogtak, hogy nincs hová tenni, ha kevés volt a termés, morogtak, hogy nincs mit enni. A Férfiak morogtak az öregekre és gyerekekre, hogy naplopók, a Nők morogtak a Férfiakra, hogy rendetlenek. A gyerekek morogtak a felnőttekre, mert azok nem figyeltek rájuk.

Bezzeg a Vidorcok nevettek mindenben. Ha eleredt a zápor, a gyerekek kiszaladtak az esőre, és nevetve bukfenceztek a sárban. Az anyukájuk nevetve mosta tisztára a ruháikat. És a férfiak nevettek, ha a gyerekek a baromfiudvarban fogócskáztak a Kakassal, és pirosposzsgás arccal szaladtak az öregekhez, hogy mesélje el még egyszer a kedvenc meséjüket.

Tehát e két nép élt a faluban, és mindkettőnek volt Vezetője. A Vidorcok a legbölcsebbet választották, és megünnepelték. A Morcok a legmérgeesebbet, és hátat fordítottak Neki. A Vidorcok nagy házakban laktak, 8-10 család egy helyen, kicsik-nagyok vegyesen. A Morcok kicsi, sötét, ablaktalan kunyhókban.

Egy napon a két vezető: Torzom Morc és Vidor Vilmos szembetalálkoztak az utcán.

– Mi ez a nagy sürgés-forgás nálatok, Vidorcoknál? – tudakolta Torzom Morc.

– Készülünk a Karácsonyra, alig egy hónap, és eljön. Tudod, az Én népemnél ez a nap a Szeretet Ünnepe. Az asszonyok finomságokat sütnék-főznek, mi, férfiak feldíszítünk egy csodaszép fenyőfát, és ajándékokat teszünk alá a gyerekeknek – felelte Vilmos.

– Aztán azt meg minek? Hát hiszen a fenyő szúr, mint a Sün. A gyertyafény bántja a szemem. Az asszonyok meg napokig láb alatt lennének a sürgölődésben. A gyerekek meg visítanak az ajándéktól, mint a malac az ólban. De az a Szeretet, amiről beszélsz, az miféle dolog? Neked van olyanod? Megmutatod?

– Hát Én azt Néked meg nem mutathatom, de elmondom, ha akarod. Ha a napi munka végeztével hazamegyek, megköszönöm a páromnak, hogy vezeti a háztartást és gondját viseli a gyermekeknek. Örömmel tölt el, hogy egészséges és okos gyermekeimnek az édesapám esti mesét mond.

– A Kakas csípje meg őket, nem vagyok kíváncsi rájuk – mondta Torzom Morc.

– Ide figyelj, Morc komám. Mondok én neked valamit. Ha ennyire nem bírod elviselni őket, akkor építsetek nagy házakat és lakjatok abban külön-külön. Egy ház a gyerekeknek, hogy ne zavarjon a visongásuk. Egy az asszonyoknak, hogy ne legyenek láb alatt. Egy ház a mihaszna öregeknek és legvégül egy nektek férfiaknak.

– Úgy legyen! – mondta Torzom Morc és nagyot dobbantott cipőjével.

a szeretet. Küldöttséget menesztettek az asszonyok házához, és most először kérték őket, hogy nem lakanak-e megint együtt, ha lehet, az öregekkel és a gyerekekkel? Az asszonyok könnyes szemmel rábólintottak a dologra, és szépen összeköltözött 10-12 család a nagy házakba. A nők ezután hozzáálltak a sütéshez-főzéshez. A férfiak tyúkot, libát és hízót vágtak. Az öregek fát és lámpaolajat hordtak. A gyerekek tele-

Fehér Kornélia illusztrációja

Négy hét alatt elkészült a négy ház. Minden Morc beköltözött a helyére. A gyerekeknek sötét volt és hideg, mert nem volt, aki tüzet rakjon és olajat hozzon a lámpákba. Éhes gyomorral tértek nyugovóra. Az öregek sem ettek, bár volt lámpájuk és melegedhettek a tűz mellett. A nők főtt ételt ettek, de sötétben, csak a tűz adott némi fényt a vacsorához. A férfiak korgó gyomorral nézték a tűz táncoló fényét a falakon. A gyerekek másnap már sírva feküdtek le. Harmadnap a férfiak gyűlést tartottak, és meghányták-vetették a döntéseiket, majd rájöttek arra, hogy nagyot hibáztak. Végre megértették, hogy mit jelent

rakták a hasukat étellel. A Vidorcok estére négy nagy fenyőfát díszítettek fel a Morcok házaiban, és telerakták az alját ajándékokkal.

Hogy, hogy nem, pont szentestére esett a dolog, és ettől a naptól fogva nem voltak többé Morcok és Vidorcok, csak boldog, összetartó falusiak. Ahol mindenkinek meg van a maga feladata. A férfiaknak a munka, a nőknek a háztartás vezetése és a gyerekgondozás, az öregeknek a tűzifa és lámpaolaj hordása, és az esti mesélés. És legvégül a gyerekeknek a játék és a tanulás.

S mivel ilyenek az Emberek, a mese végét itt leled.

Zabosné Geleta Piroska

Így zajlott az életem

(Részletek)

„És most újtára bocsátom életem történetét. Az életrajzomat. Nyugodt vagyok. Hogy ezt megírtam, ezzel is jót akartam. Amit vállaltam, szívvel-lélekkel csináltam, és őszintén. És végtelen örömömre szolgál, hogy úgy el tudtam néha merülni ebbe a munkába, hogy egészen elfelejtkeztem magamról. Nem volt könnyű. Ha másképp írtam volna meg, valótlanságot írtam volna. Erre pedig nem vagyok kapható senki kedvéért se.”

„Egyszer aztán szűk lett az én jó apámnak a kis suszterműhely. Mindig többet nézett ki a kis ajtón, mint akinek gondja van, mígnem aztán egyszer csak kirukkolt a nagy tervvel: ő mozi akar csinálni. Mindannyian elcsodálkoztunk, mondta anyám, mikor már nagyobb lettem, csak a szülém nem. Ő megértően bólogatott. És bele is nyúlt a köténye alatt levő pénzeszobába, és megkérdezte:

– Mennyi is kő, fiam, majd, hogy megcsinálod azt a mozit?

És adott, amennyit csak bírt.

Apám cipészbarátjai meg, mikor értesültek tervéről, egyenesen jelentkeztek anyagi segítséggel. Jó üzletet szimatoltak, és nem is csalódtak.

Míndez hetven évvel ezelőtt történt, a századforduló első évtizedében (1900 és 1910 között – a szerkesztő megjegyzése). Én akkor még nem életem.

Hogy hogyan, miképpen lett megcsinálva az a mozgóképszínház, nem sokat tudok mondani. De a mozi elkészült, és az Uránia nevet kapta. Annyit viszont tudok, hogy nagyon jól ment. Csak vasárnap volt előadás, délután és este. De a százötven személyes, deszkából épített mozi terem padjai mindig tele voltak. Egyik oldalt egy nagy vaskályha, a másik oldalt két vészkiárat, amire szép függöny volt téve.

Az akkori új csodával nem tudott a nép beltelni. Előadás végén apám a vetítő melletti kis lyukon csengő hangon lekiabált, hogy:

– Vége az előadásnak! Köszönjük a látogatókat!

Hogy gépkezelői tudományát hol szerezte, erről sajnos semmit sem tudok. De a gép dol-

gozott a keze alatt, s éveken át minden vasárnap folyt az előadás.

Szülém (nagyamám – a szerk. megj.) genderás szobájára emlékszem, egy vasárnap. Már mindenki elment a moziba. Geleta mozinak hívták apám moziját. Én nem mentem el a többi unokával, szülével mentem. Tél volt, és estefelé. Szülém lecsavarta, aztán elfújta a szép, álló porcelánlámpát, aztán megfogta a kezem a sötétben. A rózsás tányérokkal díszített konyhában is égett egy kis mécses. Szülém azt is eloltotta, és elmentünk a moziba.

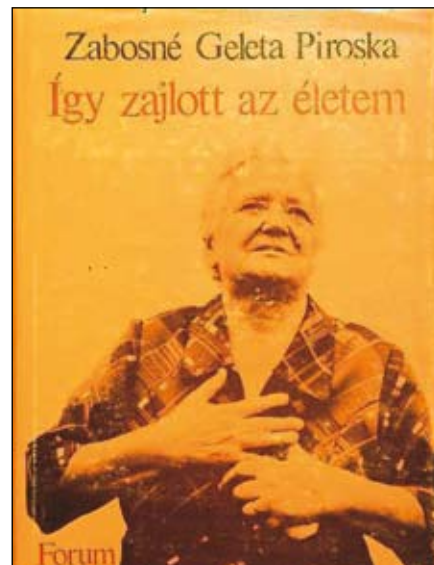
Ahogy befordultunk a sarkon, a mozi előtt éző villanykörte messzire világított, és mi, szülémmel gyorsabban szedtük a lábunkat a hóban, hogy el ne késsünk. Mindenfelől sietős emberek mentek a kivilágított mozi felé, ami itt akkor valóságos csodának számított.

Amikor beléptünk, szép világos volt az előteremben és a mozi teremben is. Apám kis dinamója (ő hívta így) a fehér vászon háta mögötti gépházban volt. Boldogan hallgattam csendes zakatolását. A mennyezetre főszerelt villanylámpák olyanok voltak, mint a gyöngyosor, és én örültem, ha rájuk néztem. A nagyterem főbejárata meg a vészkiáratok is bordó posztófüggönnyel voltak letakarva.

És jött a sok nép! Nekem úgy tetszett, hogy rengeteg. A Sárkány Mari néni kis kosárból árulta a cukrot meg a mindenféle édességet.

Aztán elsötétedett a terem, és szülémmel együtt áhitatosan néztük a filmet. Nagyon siettek az emberek a képeken. De nagyon érdekes volt. A nevetető színész neve Pali volt, így hívta mindenki, és örökké csak mókázott, és mindannyian nevtünk. Apám meg csak vetítette a filmet, és boldog volt, ha nevtettek, örültek az emberek.

Büszke voltam nagyon. Ma is elgondolkoztat: apám, az egyszerű munkásember gyűjtötte meg a szülőfaluban a legelső villanykörtéket a mozijában, a kultúra első, deszkából épített házában. Messziről nézve olyan volt ez a mozi, mint egy világító fálya.

Az első világháború oltotta ki.”

„Egyszer, emlékszem, kidobolták a háború alatt, hogy lehet menni a község házára, kap mindenki ingyen húst. Gyorsan anyám összeszedett bennünket. Bementünk a község házára húsert. Egy nagy istállóba kellett menni, és fekete varnyúkat meg kányákat vihettünk haza enni. Nagyon hideg volt, mert (emlékszem) ahogy megfogtuk, csak úgy kopogott a kezünkben. Anyám megfőzte otthon egy részét, és megettük. Nem volt rossz. Ha árpagancát főzött, az már nekünk ünnep volt. Sárga kristálycukrot szórtunk a tetejére, amit jegyre kaptunk.

Ekkor már kezdtünk öregedni, öreg gyerekek voltunk. Megöregített bennünket a nélkülözés.”

„Én meg tényleg pünkösdre születtem. Anyám egyszer azt is mondta, hogy épp a kalácsot sütötte, öt nappal voltam ügyesebb, mint a Halley-üstökös. Az 1910. május 19-én jelent meg. A Sárkány Vittuska néni, aki 1896-ban született, látta is. Úgy mesélte, hogy egy szombat vagy vasárnap napon este, Horgostól Szeged felé megjelent az égen egy nagy csillag formájú tűnemény, aminek nagyon hosszú volt a sugara. Majdnem leért a temető fölé.”

„Anyám testvére, a magas növésű Márton bácsi sokszor meghúzta a hajamat, ha körülötte kotnyeleskedtem, mondván, hogy:

– Azért ne nagyon ugrálj, hogy az üstökössel majdnem egy napon jöttél a világra! Vigyázz, mert még elvisz!”

Így zajlott az élete

Zabosné Geleta Piroska önéletrajza nem szépirodalmi szöveg. Geleta Piroska, aki életének történetét meséli el, nem tör írói babérokra, holott anyaga lett volna bőven egy efféle vállalkozáshoz is. Az önéletrajzok és memoárok az egyéni sorson, életúton keresztül egy egész közösségről, családról, faluról vallanak. Pontosan ezért olyan érdekesek, és ezért nem mennek ki soha a divatból. Az emberek kíváncsiságát és azon vágyát is kielégítik az efféle szövegek (levelek, önéletrajzok, naplók), hogy beleshessenek valami titokzatosba, valami másba.

Zabosné Geleta Piroska életének elbeszélésén keresztül bepillantást nyerhetünk egy mára már eltűnt falusi világba, annak szinte összes színterébe és lassankénti eltűnésébe is. És mindezt igaznak fogadjuk el, hi-

szén az önéletrajz egy láthatatlan szerződést köt az olvasóval arról, hogy amit leír, az hiteles és igaz, mi pedig akként is olvassuk. Elég a részleteket elolvasni, hogy ne kételkedjünk az elbeszélő őszinteségében, nyíltságában. Ugyanígy beszámol a jó és a rossz dolgokról, éhezéssről, családi problémákról, háborúról, mint a gyerekkor játékaikról, Horgos kulturális életének felvirágoztatásáról vagy életének meghatározó szereplőiről. Nem kell néprajztudósnak lennünk, hogy élvezzük ezt a kötetet. Talán éppen ellenkezőleg, többet tudhatunk meg a hagyományos életvitelről, régi időkről, ha egyszerűen csak élvezzük azt, amit Zabosné Geleta Piroska nekünk elmesél és továbbad.

Herédi Károly

„Bezzeg a mi időnkben..”

Talán senkinek sem ismeretlen ez a mondás, amit rendszerint a szülőktől és nagyszülőktől lehet hallani. Tényleg ennyit változott a világ 30-40 év alatt? Na és a szerelem? A mai hölgyek már hiába várják a szőke herceget fehér lovon, ő maximum piros biciklin vágat felénk, és virág helyett egy Guaranát nyújt át. Persze, a mai hölgyek sem olyan hölgyek már, mint az egykoriak voltak.

De mégis, hogyan is hangzanak nagymamánk meséi? Milyen is volt egykor a nagyszabású udvarlás?

Az udvarlás kialakulása

A 19. században az udvarlás nemcsak időigényes, de bizony anyagilag is igen megterhelő volt a nemes családok számára, melyek azon fáradoztak, hogy minél jobb helyre házassítsák be csemetéjüket. A címkezés mellett nagy hangsúlyt fektettek a taníttatásukra. Mivel a házassággal kapcsolatos tárgyalások a szülők között folytak, egybekelésük előtt a fiatalok a legtöbb esetben nem is ismerték egymást.

A társkereső hirdetések

A társkereső hirdetések régen nőket ábrázoló favésetek voltak, amelyekkel a mindennapjaikat magányosan tengető pásztorok közölték igényüket női társaságra. A ma ismert első nyomtatott társkereső hirdetés 1695-ben keletkezett. Később egyre gyakoribbá vált, hogy személyre szabott hirdetések segítettek a korban akkoriban agglagénynek számító, a húszas évek végén járó nőtlen fiatalembereket a pártalálásban. A feljegyzések szerint az első társkereső nő, az angol Helen Morrison komoly bajba került a hirdetésfeladás miatt. A hölgy 1727-ben meggyőzte a *Manchester Weekly Journal* szerkesztőjét, hogy adja közre: egy olyan kedves férfival óhajt ismeretséget kialakítani, akivel leélhetné az életét. A hirdetésre végül egyetlen válasz érkezett – a polgármestertől! Mivel

akkoriban társadalmilag elfogadhatatlan volt az érzelmek és vágyak „nyilvános” kifejezése, a polgármester szanatóriumba záratta Helent. Az általános tankötelezettség bevezetésével a 19. században csökkent az írástudatlanok száma, és az újdonsült olvasóközönség piaci igényeinek kiszolgálására megjelentek az első bulvárjellegű napi- és hetilapok. A 20. század első felére a társkereső rovatok nemcsak népszerű, de társadalmilag elfogadott módjává váltak a partnerkeresésnek, különösen a megözvegyült férfiak és nők körében. A társkeresők azonban hamar szélhámosok, esetenként idős arisztokraták, olykor akár sorozatgyilkosok célpontjává is válhattak.

Az udvarlás fénykora

A 20. század első felének békés időszakaiban a randevúk, titkos találkák, romantikus séták színterévé a kávézók, vidámparkok, szórakozóhelyek váltak. A szerelmi élet egyre nyíltabbá, közben egyre bonyolultabbá vált, mégis minden gyönyörű volt. Maga a randevúzás kialakulása megtöbbszörözte a házasság előtti párkapcsolatok számát, s ezzel jelentősen bonyolította a társkeresés menetét. A komoly vagy időszakos kapcsolatok mellett megjelent a párhuzamos udvaroltatás, amikor a hölgy egyszerre több udvarlót is versenyeztetett. Amíg a „legkapósabb” férfiak népszerűségét az anyagi háttér adta, az öltözet, az autómárka, a klubtagságok és maga a vagyon, addig a hajdon leányok számára a népszerűség azon múltott, hogy mennyire tudták magukra vonni a figyelmet az udvarlók versenyeztetésével.

A járás és a szakítás

A gyakorlatban a járás a házasságot utánozta, hiszen a párok hosszabb időt töltöttek egymással, kapcsolatukba beköltözött az intimitás és a közös költsékezés, miközben átvették a házastársak egyes viselkedési szokásait és kapcsolat

rituáléit. Jellemzővé vált az elkötelezettség egyszerű fizikai kinyilatkoztatása apró ajándékok, például ékszerek segítségével vagy a férfi egy ruhadarabjának, dzsekijének, ingének, pulóverének birtoklásával. Az efféle kapcsolat kizárta a párhuzamos udvarlás lehetőségét. Ennek ellenére a járásban töltött idő hossza csupán a későbbi évtizedekben toldott ki, míg az 1950-es években gyakran csupán néhány hónapos volt. Ekkor kezdődtek a bajok. Az ablakon kihajított lemezek, plüssállatok csak egy fájdalmas szakítást jelenthettek.

A modern szerelem

Az évek során elhalványultak a szerelmi szabályok és elvárások. A lányok nem akarják már maguknak az égről a csillagokat, a fiúk pedig nem is akarják lehozni nekik a csillagokat. Manapság mindenki szeretheti azt, akit akar, és ez így van jól. Ezzel a nagy szabadsággal azonban a szerelem elveszítette az értékeit. Egy kép „imádozása” vagy reagálás egy insta-storyra elegendő a szerelembe eséshez, ám ugyanezek könnyen szakítóokok is lehetnek. S akkor az tényleg szerelem volt, vagy csak egy erős szimpátia? Talán a trapéznaдрággal a szerelem is kiment a divatból? De várjunk csak... hiszen a trapéznaдрágról újra menő!

Major Evelin

A csók története

Úgy tűnik, a csókot az utóbbi évezredekben „találták fel”. Valójában nem is lehet pontosan tudni, mikor lett a csók „a szerelem pecsétje”. Az viszont történelmi tény, hogy az ókori Babilonban a gesztust erkölcsstelennek nyilvánították, s szigorúan büntették elkövetőit: a vétkes nőnek mindkét fülét, a férfinak pedig alsó ajkát vágták le... A régi görögöknél csupán a férfiak művelték a csókolózást. Ilyenkor egymás fülét markolták meg a partnerek, innen ered a „művelet” görög neve: Chytrav (magyarul kb. fülbe való karika viselője). A rómaiaknál a csók már a kölcsönös szerelmet jelentette. Ha egy nőt egy férfi erőszakkal csókolt meg, az utóbbinak a törvény szerint anyagi kártérítést kellett fizetnie. Az összeg néha az illető férfi vagyonának a felét is kitehette. A 13. században nemcsak az útra (pl. kereszties hadjáratba) induló férjet csókolt meg hitvese, hanem a kísérelőt is... A csók a középkorban a különleges tisztelt jele volt. Ekkor jelent meg a kézcsók szokása, mint a személyes megbecsülés kifejezése. Ahogy telt-múlt az idő, a csók is kezdett elgépiesedni, anyagi érdek kifejezőjévé lenni. IV. Henrik német-római császár (1198–1215) a szépséges firenzei Berta Bellicciónak egy csóktól birtokot adományozott. Pár száz évvel később, 1922-ben a coloradói Denverben csóklottót szerveztek, hogy egy fontos út felépítéséhez pénzt gyűjtsenek. Az „elárúsítók” a város legszebb lányai, menyecskéi voltak. A szükséges összeg rekordidő alatt összegyűlt...

Amikor füstölt az orosz flotta

A 20. század első éveiben a Távols-Keleten Japán és Oroszország hevesen gyomrozta egymást, hiszen mindkét birodalom igyekezett minél nagyobb területeket gyarmatosítani. És mindkétőnek útban volt a másik. Az összekülönbözések már a 19. század végén megkezdődtek, ekkor azonban a nemzetközi összefogás még megakadályozta, hogy Japán a kínai szárazföldön megvesse lábát. Néhány évvel később azonban Japán ráunt a diplomáciai kötérlúzáásra, és úgymond kiásta a csatabárdot.

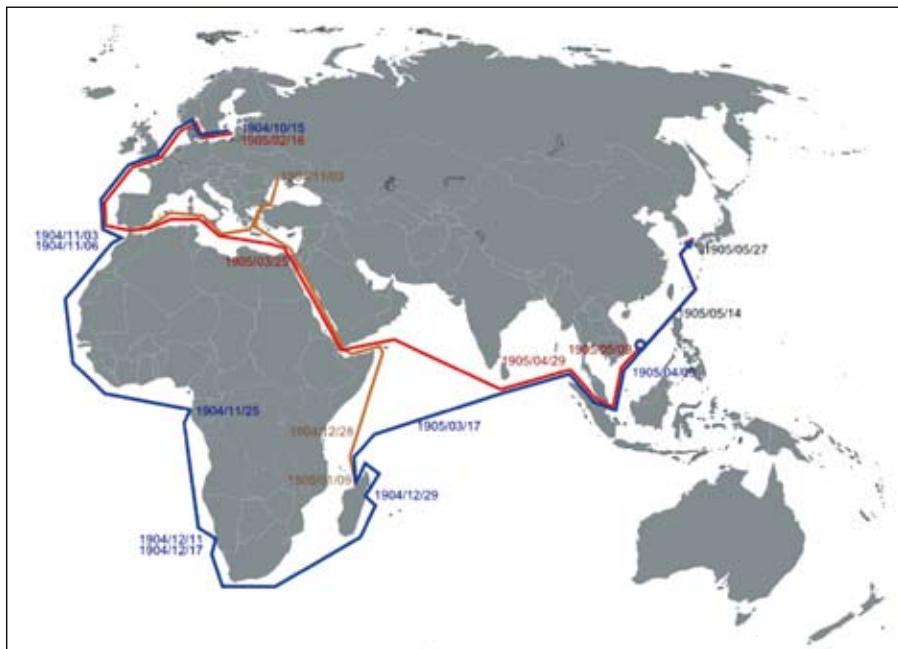
Nagy-Britannia ekkor már Japán szövetségese volt, ugyanakkor Péterváron II. Miklós cár okoskodó tanácsadói alaposan alábecsülték a kialakult helyzetet. Az oroszok meg voltak győződve, hogy Japán azért szorgalmazza a diplomáciai rendezést, mert katonailag gyenge. Ezért elfoglalták Mandzsúriát, majd Korea északi részét is fenyegették. Hamarosan kiderült, hogy a pétervári északbájnok alaposan melléfogtak. Japán gyors ellencsapással válaszolt, amelyben az orosz fél igencsak ráfázott.

1904 februárjában Japán hadat üzent Oroszországnak. Néhány nappal később Port Arthur közelében a japán flotta tönkrement az orosz hajóhadat, beszorította az erőd kikötőjébe, és áprilisig felmorzsolta. Augusztusban a Vlagyivosztokból kihajózó orosz hajóhadat is megsemmisítette. Az újabb megszegyenítő vereséggel II. Miklós gyakorlatilag tengeri haderő nélkül maradt a Távols-Keleten, ezért 1904 őszén úgy döntött, hogy a balti flottát küldi oda. Vakmerő vállalkozás, amelynek kiváltó oka elsősorban a tengeri hadviseléshez való hozzá nem értés.

Az orosz haditengerészet legjobb koponyái ráéreztek, hogy ebből csakis baj lehet, ezért egymást túllícitálva utasították vissza a flotta főparancsnokságát. Végül Rozsasztvenszkij altengernagyot léptették elő, és parancsba adták neki, fordítsa meg a balul induló háború menetét. Hosszas előkészületek után a balti flotta kihajózott, ám a küldetés eleve esélytelennek látszott. Az orosz tengerészetben kevés volt a képzett tiszt meg a tenger járt matróz, silány a felszerelés, gyalázatos az ellátmány... Példának okáért: egyik hajó legénységét a börtönökből hajóra szállított rabok alkották.

Azt sem árt tudni, hogy akkor a hajók kázanjait szénrel fűtötték, és ahhoz, hogy a Balti-tengerről elhajózzanak Port Arthuriig, többször is fel kellett tölteni a készleteket. Az orosz flottaparancsnoknak ezt csodák csodájára sikerült megszerveznie, a szenet egy német cég szállította, óramű pontossággal és oda, ahova kellett. Csakhogy a készletek feltöltését idegen kikötőben vagy nyílt tengeren elvégezni... Ennél nehezebb nincs. Különösen akkor, amikor ezt a trópusok vidékén kellett lebonyolítani...

Kezdetben az volt a terv, hogy az orosz hajóhad a Földközi-tengeren keresztül halad, a Szezei-csatornán át a Vörös-tengerre hajózik, majd az Indiai-óceán szigetvilágát kicselezve hamarosan farkasszemet nézhet az ellenséggel. Nem így alakult. A egyik orosz hajó legénysége – halvány gőze nem volt földrajzról – már a brit

A pirossal jelölt út a Szezei-csatornán keresztül vezet, az orosz flotta a késsel jelölt, Afrikát megkerülő úton volt kénytelen haladni

szigetek közelében tüzet nyitott angol halászhajókra, gondolván, japán torpedórombolókról van szó. Szegény Rozsasztvenszkij, kivel kellett hadba menni! Az ügynek ugyanis az lett a következménye, hogy az angolok lezárták a Szezei-csatornát, és az orosz flottának meg kellett kerülnie Afrikát. Kilométerek tízezreivel hosszabbodott meg az út, beleértve plusz szénkészletek rakodását, a megfeszített munkát, a nélkülözést. Nem csupán legenda, hogy amikor Afrikát végre megkerülve Madagaszkáron kötöttek ki szenet és utánpótlást vételezni, és hosszú idő után patraszállhattak, az orosz tengerészek megitták a kikötőváros teljes szeszital-készletét. Csakhogy az orosz flottában ekkor már eluralkodott az a belenyugvó, sorssal megbékéltó nézet, hogy meghalni mennek. Amikor ugyanis 1905 áprilisában Indokína partjaihoz érkeztek, a japánok már három hónapja birtokolták Port Arthurt, és az orosz szárazföldi erőkre is döntő vereséget mértek.

A flottának tehát tovább kellett volna hajóznia, és lehetőleg elkerülnie az azonnali összecsapást, mert a legénység kimerült volt, a hajókra ráfért volna az alapos büttykölés, hiszen négy modern hadihajó kivételével a többi átlagkora 25 év volt. Az ilyen már roncs. Ráadásul a japán tudta, hogy jön az orosz, és alaposan felkészült. És úgymond saját udvarában várta az ellenséget, üzemanyag-, lőszer- és egyéb tartalékai pedig karnyújtásnyira voltak. Ráadásul a japán parancsnokok magasán képzettek, a legénység pedig harcedzett volt.

Rozsasztvenszkij a legrövidebb úton, a Cusima-szoroson keresztül akart áthajózni, és úgy tűnt, ez menni fog. Sűrű köd volt, és az orosz flotta ennek leple alatt akart átsomfordálni. Az egyik japán hajó azonban kiszúrt egy orosz teknőt, és azonnal jelentette helyzetét. A japánok kitűnően működő rádióknak köszönhetően

perceken belül áthangolták haditervüket, és felkészültek az ellenség fogadására, miközben az oroszok semmit sem sejtettek. Pedig az intenzív rádióforgalom alapján rájöhetek volna, hogy valami készül. Csakhogy a tiszt kar képzettsége, meg a flotta műszaki felszereltsége sok kívánnivalót hagyott maga után, ezért gyanútlanul haladtak vesztükbe. A kibontakozó csatában látszólag közel azonos erők csaptak össze: az oroszok 11 csatahajójukkal majdnem háromszor felülmúlták ellenfelüket, rombolók, cirkálók és torpedóhajók tekintetében azonban messze alulmaradtak a japánokkal szemben. A megsemmisítő vereség oka azonban nem a hajók számában rejlett. A japánok ugyanis komoly technikai fölényrel rendelkeztek a hajók felépítése és tűzereje terén. Tógó admirális emberei könyörtelenül érvényesítették előnyüket.

A japán hadvezér utasítására a japánok az orosz zászlóshajóra koncentrálták tűzerejüket, és sikerült felbomlasztaniuk az orosz csatavonalat. A tűzharcban maga Rozsasztvenszkij is súlyosan megsebesült, közben a cári flotta büszkeségét jelentő csatahajók egymás után merültek el a tenger habjaiban. Öt óra alatt öt orosz csatahajó pusztult el, miközben a japánok egyetlen hajót sem veszítettek. A japánoknak még éjszaka is sikerült tűz alatt tartaniuk az orosz flottát, teljesen szétzilálták a cári hajóhadat, az ütközetet követően végül mindössze három orosz hajó érte el Vlagyivosztokot. Tógó totális győzelmet aratott, és mindössze három torpedóhajóval kellett fizetnie a diadalért. Ezzel a győzelemmel Japán helyzetét szorított magának a nagyhatalmak között.

Megfordult-e II. Miklós cár pétervári tanácsadóinak a fejében, hogy hadakozás és a csúfos vereség nélkül – flottájukat tartalékolva – kedvezőbb feltételek mellett köthettek volna békét?

Amikor a komolyzenei magvak a metálban hajtanak ki

Ezúttal északra utazunk, majd nyugatra kanyarodunk, közben pedig a szimfonikus metál világában kalandozunk. Kiragadunk néhány együttest, amelyekben közös az, hogy idén adtak ki vagy minden bizonnyal adnak ki új lemezeket, de erre négy-öt évet, megközelítőleg fél évtizedet várniuk kellett vagy kell a rajongóknak.

A cselló fenegyerekei

A finnországi Apocalypticát 1993-ban négy csellós, Eicca Toppinen, Paavo Lötjönen, Max Lilja és Antero Manninen hozta létre. A szimfonikus, progresszív és heavy metalt vegyítő zenekar tagjai komolyzenei tanulmányokat végeztek, a repertoárjukon viszont a komolyzenét saját szerzeményeikkel, metál és más előadók zenéivel ötvözték. Egyebek között Metallica-, Faith No More-, Sepultura-, Pantera-, Slayer-, Rammstein- és David Bowie-átdolgozásokat is készítettek. Fennállásuk óta változott a felállásuk, jelenleg az együttest Eicca Toppinen és Paavo Lötjönen mellett Perttu Kivilaakso szintén csellós és Mikko Sirén dobos alkotja. Az elmúlt években a zenekar bebizonyította, hogy a cselló menő hangszer. 2010-ig hét albumot adtak ki, a nyolcadikat Shadowmaker címmel 2015-ben. Idén januárban megjelent a kilencedik, Cell-0 című lemezük. Érdekesége, hogy ez a zenekar első teljes egészében instrumentális albuma. Egyébként az Apocalypica tavaly Belgrádban koncertezett.

Kilencedik lemez, harmadik énekesnő

Maradunk Finnországban. A csodálatos hangú finn Tarja Turunen opera-énekesnő a Nightwish szimfonikusmetál-együttes révén vált ismertté. Tarja az általános iskola alsó tagozatában kezdett zon-

gora- és énekleckéket venni, felsősként zeneiskolában tanult fuvólázni, ezután a klasszikus magánének és a zenés színház szakokat választotta, majd pedig egyházzenei tanszakon tanult tovább. A Nightwish zenekarba 1996-ban alapító tagként került be. Öt lemezen őt hallhatjuk. Az együttes tagjaival azután romlott meg a kapcsolata, hogy férjhez ment. A zenekar felszólítására végül 2005-ben elhagyta a csapatot, majd szólókarrierbe kezdett. Nemrég fellépett az Exit fesztiválon is. Időközben a Nightwish folytatta a tevékenységét, 2007-ben megjelent a hatodik, Dark Passion Play című lemezük az új énekesnővel, Anette Olzonnal, és ő énekelt a 2011-ben kiadott Imaginaerum albumon is. Ennyiben ki is merült az együttműködésük. Anette Olzon szerint azért kellett távoznia a csapatból, mert állapotos lett, a zenekar tagjai szerint viszont a különválás oka egyszerűen az volt, hogy nem tudtak együttműködni. Az új énekesnő Floor Jansen lett és vele adták ki 2015-ben a Endless Forms Most Beautiful című lemezt. Azóta eltelt öt év, Floor Jansen még mindig a zenekar énekesnője, és vélhetően idén áprilisban megjelenik a kilencedik, Human. :II: Nature. című albumuk is. A Nightwish az év végén Budapesten lép fel.

Irány Hollandia

A Delain szimfonikusmetál-együttes története sem túl egyszerű. A gyökerei némileg úgymond visszanyúlnak egy másik holland szimfonikusmetál-zenekarba, a világszinten nagy népszerűségnek örvendő Within Temptationbe. Úgy tudni, hogy a Delaint a volt billentyűsük, Martijn Westerholt alapította 2002-ben, a nevét pedig a Stephen King A sárkány szeme című regényében található Delain királyságról kapta. Martijn Westerholt betegség miatt lépett ki 2001-ben Within Temptationból, és a Delain-ben is csak 2002-ben volt jelen. Az első énekesnő Anne Invernizzi volt. Az együttes működése nehézkesen indult, és valójában azóta aktívak, hogy 2005-ben Martijn Westerholt visszatért, az új énekesnő pedig Charlotte Wessels lett. A következő évben megjelent a debütáló lemezük Lucidity címmel. A második albumukkal, az April Rainnel 2009-ben hozakodtak elő, ezt követte 2012-ben a We Are the Others, a The Human Contradiction 2014-ben jelent meg, a Moonbathers pedig 2016-ban. Az együttes Apocalypse & Chill lemezét a napokban adták ki.

Összeállította: Lukács Melinda

Csillagot kapott 50 Cent

A hollywoodi Hírességek sétányán nemrég 50 Cent, valódi nevén Curtis James Jackson III amerikai rapper, színész és producer kapott csillagot. A sztár jelentőségét régi barátja, Eminem méltatta a ceremónián. Eminem nem csupán jó barátságot ápol 50 Centtel, tulajdonképpen ő fedezte fel, de legalábbis nagyban hozzájárult a népszerűségéhez, különösen miután bemutatta Dr. Dre rapper-producernek. A queensi születésű 50 Cent a 2003-ban megjelent Get Rich or Die Tryin' című albumával tett szert világhírnévre. Zenei karrierje mellett számos filmben játszott, egyebek közt a lemezével azonos című Get Rich or Die Tryin', magyarul Pénzed vagy életed című 2005-ös filmalkotásban, továbbá a Mélyütés és a Gengszterzsaruk című filmekben. Emellett magánvállalkozásokat vezet, és producerként is tevékenykedik. 50 Cent mindaddig öt lemezt jelentetett meg, legutóbb 2014-ben az Animal Ambitiont. Hatodik lemeze, a Street King Immortal már évek óta készül, remélhetőleg hamarosan meg is jelenik.

Másodszor is a világ ellen?

Idén nyáron lesz tíz éve annak, hogy bemutatták az Edgar Wright rendezésében készült Scott Pilgrim a világ ellen című filmet, amelyről a mai napig is sok szó esik, hiszen jó példája annak, hogy a filmeknek esély kell adni, nem kell azonnal lepecskondiázní őket, hiszen talán épp a koruk előtt haladnak, és az új generációk másképp értékelik. Bemutatásakor ugyanis a Scott Pilgrim a világ ellen alulteljesített a bevételeket illetően, bukásnak számított, mára viszont jól halad afelé, hogy kultuszfilmmé váljon, sőt egyesek szerint máris az. És korántsem ez az egyetlen film, amely az idő múlásával emelkedett fel. A film képregény alapján készült, a főszereplője Scott Pilgrim, aki szeret zenélni és együttesben játszik. Szeretik is a lányok, de minden megváltozik, amikor megpillantja Ramonát. Kiderül viszont, hogy csak akkor teljesülhet be a szerelmük, ha legyőzi a lány ex-partnereit, eközben pedig a valóság keveredik a videojátékok világával. A filmben a címszereplőt Michael Cera alakítja, Ramona Flowerst pedig Mary Elizabeth Winstead, aki a Ragadozó madarak című új Harley Quinn-film egyik főszereplője is. A színész nő legnagyobb meglepetésére nemrég nekiszegezték a kérdést, hogy benne lenne-e a Scott Pilgrim-sztori folytatásában. Mary Elizabeth Winstead erre azt válaszolta, hogy igen, és érdekelné is, hogyan változnának meg az idő múlásával a karakterek.

Egy furcsa páros

A Peter Segal rendezésében készült My Spy, magyarul Kémecském című filmet nemrég mutatták be Ausztráliában, márciusban pedig a világ többi részén is játsszák majd. Peter Segal korábban egyebek közt a Bölcsek kövére második részét, Az 50 első randit, valamint az Álommelót rendezte. Húszévnnyi tapasztalattal a vígjátékok világában, ismét egy vidám, poénos akció-komédiával örvendeztetni meg a mozirajongókat. A film története szerint JJ Cena profi CIA-ügynök álmában sem gondolta volna, hogy a karrierje egyszer egy kilencéves kislány kezébe kerül. Miután egy félsikerült bevetést követően lefokozzák, könnyebb feladattal bízzák meg: egy családot kell megfigyelés alatt tartania. Egy váratlan fordulat azonban veszélybe sodorja a látzólag egyszerű küldetést: a familia egyik tagja, a leleményes Sophie megtalálja a szobájában a CIA által elrejtett kamerákat. A lány üzletet ajánl: ha JJ megtanítja őt a kémszakma trükkjeire, akkor nem leplezi le az ügynököt. Habár JJ minden porcikájával tiltakozik a dolog ellen, mégis belemegy a szokatlan alkuba. JJ-t Dave Bautista amerikai színész, egykori profi pankrátor és testedző játssza, akit korábban már láthattunk például a Riddickben, a Spectre James Bond-filmben, a Szárnyas fejvadász 2049-ben, de ő alakítja Drax-et, a Pusztítót A galaxis őrzőiben és szerepel a Bosszúállókban is. Fialat partnere Chloe Coleman lesz.

Együtt a színpadon

Az Egyesült Államok talán legnagyobb sporteseményének a Super Bowl számít, amelynek félidejében világsztárok szórakoztatják a közönséget. Mivel a rendezvény óriási nézettséget produkál, megtiszteltetés fellépni rajta és egyben kihívás is, mert egyáltalán nem mindegy, hogy az előadók hogyan teljesítenek, hozzák-e a formájukat, teljesítik-e az elvárásokat. Korábban többek közt Michael Jackson, Prince, Madonna, Lady Gaga, Beyoncé és a The Rolling Stones is fellépett. Az idei, 54. Super Bowlon Shakira és Jennifer Lopez adott fergeteges show-t, amit Shakira nyitott meg. Az énekesnő előadta nagy slágereit, felcsendült a She Wolf, az Empire, a Whenever, Wherever és a Hips Don't Lie. A műsor felénél Jennifer Lopez lépett a színre, aki szintén az ismert dalaival szórakoztatta a közönséget, elénekelte a Jenny From The Block, a Waiting For Tonight és az On The Floor zeneszámait. A végén már együtt láthatták a két énekesnőt a színpadon, ekkor J. Lo Let's Get Loudj című dalát és Shakira Waka Waka dalát adták elő.

Jelige: Szivi

Kedves Bizi, segíts! A barátnőm szerelmes egy 5 évvel idősebb fiúba. Ő 18, mi 13 évesek vagyunk. Iskolába menet minden reggel találkozunk vele. Sajnos a fiú eddig még egyszer se nézett rá a barátnőmre. Ő emiatt rettenetesen boldogtalan, én pedig nem tudom megvigasztalni a legjobb barátnőmet. A fiút megkerestem a Facebookon, felvettem vele a kapcsolatot, és a Messengeren megkérdeztem tőle, mit szól a barátnőmhöz. Fájóan őszinte volt, hogy túl fiatalok vagyunk hozzá. Neki meg már van csaja, és különben is az idősebb lányok tetszenek neki. Mindennek ellenére a barátnőm nem tudja elfelejteni, és csak sír miatta. Hogy hozhatnám mégis őket össze? Mit tegyek, hogy segítsék a barátnőmnek?

Válasz:

Kedves Szivi!

Vegyél egy nagy levegőt, fújd ki, hogy megnyugodjál, és tegyél meg mindent, hogy ezt a fiút kiiktassátok az életekből. Kerek-perec visszautasította a barátnődet, és tudatta veled is, hogy túl fiatalok vagytok, és nem játszatok az ő korcsoportjában. Meg kell becsülni az őszinteségét, kevés ilyen fiú van. Eddig rá sem nézett a barátnődre, ez annak a jele, hogy nem keltette fel a figyelmét, semmi olyan sincs, ami vonzó lenne nála az ő számára. Ezért tegyél meg mindent, hogy mással kösd le a barátnőd figyelmét, mert itt az ideje, hogy mindketten elsirassátok ezt a fiút, más útírányt válasszatok az iskolába menésre (ha ez lehetséges!), vagy induljatok valamennyivel korábban iskolába. Ilyenkor nem elég mondogatni, hogy „Felejtsd el!” mert nem lesz hatásos. Reméljük, gyorsan kitavasodik, de már most elmehettek sétálni, ha jó az idő, bicajozni, minél többet mozogni. Igyekeztek a tanulásra összpontosítani, mert nagyon gyorsan itt lesz a következő intőosztás. Barátkozzatok a kortársaitokkal, és hamarosan azt veszitek majd észre, hogy más fiúk töltik ki beszélgetéseiteket, álmaitokat, dobogtatják meg szíveteket.

Jelige: Hóvirág

Kedves Bizalmas sorok!

Szerelmi problémámmal jelentkezem. Tudom, hogy semmi új a nap alatt, hogy mások is hasonló dolgoktól szenvednek, de mégis tanácsot kérek, mit tegyek. Van egy fiú, akivel már egy ideje levelezek. Megmondta, hogy tetszek neki, és hogy szeretné, ha több időt töltenék együtt. Ő is tetszik nekem, de mire összeszedtem a merszemet, hogy randizzak vele, elkezdett érdeklődni az egyik osztálytársnőm iránt. Azt írta róla, hogy édes csaj. Ez nagyon fáj! Azóta sokkban vagyok. Előbb szépeket mond, romantikus, aztán meg ilyet mond egy másik lányról. Este, pedig újra szép üzenetek érkeztek tőle. Nem tudom, most mi lesz, hogyan tovább. Lépjek-e tovább?

Válasz:

Kedves Hóvirág! Először is tudnod kell, hogy tizenéves korban (és néha később is) sem a fiúk, sem a lányok nem tudják biztosan, hogy mit akarnak. Biztos, hogy tetszettél, tetszel (?) a fiúnak, de ugyanakkor vonzónak talál más lányokat is. Veled jól megvolt, jól érzi magát a levelezésben, és lehet, hogy élőben, a társaságban is. Hogy mi lesz tovább? Attól függ, hogy te magad mit akarsz. Ha mégis találkozna vele, megeshet, hogy elkomplikálódik a szerelemi életed, és előbb-utóbb csalódás is ér. De el is mélyülhet közöttetek a kapcsolat. Ha pedig nem mered megkockáztatni, hogy esetleg fájdalom érhet, akkor inkább kerüld ezt a fiút, mert ő sem tudja, mit is akar. Megteheted, hogy elhallgatsz, nem válaszolsz a leveleire, megzavarodik, nem tudja majd, hogy mi történt, felcsigázza az érdeklődését... Ezek után is felmerül néhány lehetséges folytatás, persze itt is lehet jó és rossz vége is a történetnek. Akárhogy is folytatódik a történet, neked megadnak kell eldöntened, hogyan tovább.

Jelige: Tini

Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok, és már majdnem egy éve szeretek egy fiút, aki az osztálytársam is. Nagyon rendes velem, mosolyog rám, kedves, rendkívül segítőkész. Mindenről lehet vele beszélgetni, szuper a társaságában lenni. Nagyon jól megvagyunk, mint barátok, de én ennél

sokkal többet szeretnék, mert szeretem. Nem tudom, merjem-e megmondani neki, mit érzek iránta? Reménykedhetek-e abban, hogy ő is szeret engem? Tanácstalan vagyok. Mit tegyek? Adj tanácsot!

Válasz:

Kedves Tini! Biztos, hogy a fiú vonzódik hozzád, kedvel téged, mert ő is keresi a te társaságot, jól megvagytok, sokat és mindenről beszélgettek és beszélgethettek. Egy alkalommal jó lenne, ha a beszélgetés fonalát az érzelmek felé gombolyítanád. Finoman kifaggathatnád arról, hogy milyen lányok tetszenek neki, mit szeret náluk, mit vár tőlük, van-e már szimpátiája, mit gondol rólad és persze a többi lányról az osztályból. Szerintem ha valaki nagyon tetszene neki, azt már rég észrevetted volna. Lehet, hogy a ti esetekben is igaz lesz az a tény, hogy a barátság és a szeretet egy tőről fakadnak, és romantikus irányt vesz a baráti kapcsolatotok. Ha nincs szimpátiája, akkor meghívhatod moziba, cukrászdába, bicajozni, korizni stb. Ha nem mutat ellenállást, és kiderül, hogy fontos vagy neki és vonzódik hozzád, előbb-utóbb magától is felmerül majd a „járás” témaköre. Mindenesetre ne türelmetlenkedj vele, mert elkapkodhatod a dolgot, vagy téves következtetéseket vonhatsz le. Ha viszont mégsem lesz az egészből több mint barátság, akkor se búsulj sokáig, mert gazdagabb lettél egy nagyon szép élménnyel, barátsággal, amiből sokat megtanulhattál a másik nemről. Nagyon gyorsan felbukkanhat majd egy másik srác, aki megmelegíti a szíved tájékát.

Jelige: ???

Bizikém, segíts! Nem tudom, mi történik velem, de borzasztóan érzem magam a saját bőrömben. 12 éves vagyok, és egy ideje csak bőgök! Egy nagy bőgőmasina lettem! Bármí történik, én sírok. Sokszor kerülök kellemetlen helyzetbe az osztály előtt vagy az utcán, mert sírnom kell, és nem tudom visszatartani. A hátam mögött mindenfélét mondanak, kinevetnek. És akkor még rosszabbul érzem magam. Volt, hogy akkor is elsírtam magam, amikor leesett órán a ceruzám. Korábban sosem volt ilyen! Mit tegyek, hogy megváltozzak?

Egy szerencsétlen

Válasz:

Először is nyugodj meg! Valójában minden rendben van veled! Csak serdülő lettél! Csak gratulálhatok! Ráléptél a felnőtté válás rázós, kacskaringós, göröngyös útjára. Ennek így kell lennie! Van, akinél erősebbek a tünetek, és vannak, akiknél szinte észre sem lehet venni a változást, ami ritkább eset. Ebben nincs semmi baj, mert hozzátartozik a serdülőkörhöz, és a serdülőkori változásokhoz. Serdülőkori a belső elválasztású mirigyek elkezdik erősebben termelni a női hormonokat, felborul a hormonháztartás, és ez hatással van a kedélyállapotunkra is. A serdülőknél igen gyakori az érzelmi állapotok gyors és váratlan váltakozása. Erre szoktuk mondani, hogy az egyik pillanatban sír, a másikban meg már nevet. Amikor befejeződnék a serdülőkori változások, kialakul majd az egyensúly a hormonháztartásban, az érzelmi gondok is nagyjából megszűnnek. Sajnos ez az érzékenység, érzelmi ingadozás a női nemmel együtt jár, megmarad, és hónapról hónapra meg is tapasztalható, általában a havi vérzés, a menstruáció előtti időszakban. Ilyenkor ingerlékenyebbek, érzékenyebbek, idegesebbek leszünk. Fogadd el magadat most ilyennek, amilyen vagy. Nemsokára az osztálytársaid körében másoknál is tapasztalható lesz majd ez a tünet, kisebb-nagyobb mértékben. Végül is a születeik és tanáraitok húzzák ki a gyufát, mert nagyon nehéz dolog egy csapat túlérzékeny serdülővel dolgozni és együtt élni. Ezért legyél, legyetek megértők velük, és ti, serdülők egymással is.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Bálint vagy Valentin?

San Valentino sírjánál jelentik be jegyességüket a szerelmesek az olasz Terni város bazilikájában

A Bálint-nap, vagy ahogyan angolosított formában használjuk, a Valentin-nap eredete rendkívül bizonytalan, akárcsak azoké a keresztény ünnepeké, amelyek valamilyen római kori ritushoz kapcsolódnak. Bárhogyan is, a Valentin-nap ma azt jelenti, hogy a szerelmesek megajándékozzák egymást, kivéve például Finnországot, ahol ezen a napon inkább a barátok üdvözlik egymást levelezőlapokon.

Bár a Bálint-nap hagyománya egyre jobban hódít a világban, a legnagyobb kultusza változatlanul az angolszász területeken van, ahol Valentint a szerelmesek védőszentjévé kiáltották ki. Dél-Koreában és Japánban például nem a hölgyek kapnak ajándékot és virágot a férfaitól, hanem ők ajándékozzák meg a férfiakat. Kínában nem február 14-én tartják a Valentin-napot, hanem az általuk használt holdnaptár hetedik hónapjának hetedik napján. Itáliában a szerelmesek napjának előestéjén Terni városába sereglenek az ifjú szerelmesek, hogy a város bazilikájában, San Valentino sírjánál jelentik be jegyességüket. Az ünnepségek, ajándékozás mellett e naphoz természeti megfigyelések, időjárás-regulák, termés- és termékenyséjósítások is kötődnek. Régóta ismert, hogy február közepétől kezdenek a madarak párosodni, utódokról gondoskodni, s azt is megfigyelték, hogy ilyenkor raknak fészket a verebek. Sokfelé él az a népi

Tudod-e?

A Bálint közszóként is szerepel a népnyelvben. Több tájegységben egy édesvízi halat bálínthalnak hívnak. Ismert a keszegek között a bálintkeszeg is. Ezeket a halakat természetesen a bálínthálóval fogják ki. A Dunántúl egyes vidékein az alma egyik fajtáját bálintalmaként emlegetik.

Általában csónakformájú, kb. 20 cm hosszú eszköz a képen látható vetelő, amellyel szövésnél a keresztfonalat a láncfonalak közé bevetik. Illusztrációnkon egy 1883-as kalotaszegi vetelő, amellyel szerelmi ajándéknak készült Bálint-napra

hiedelem, hogy ha ezen a napon hideg, száraz az idő, akkor jó termésre lehet számítani. Az angol népi regula szerint Szent Valentin napján már közel van a tavasz, és ekkorra a babnak már a földben kell lennie. Emellett – mint a jeles napok többsége – házassági íratokra és a szerelmi varázslatokra is alkalmas ez a nap.

A szerelem színe

A nap színe kimondatlanul is a piros. A piros feltűnő szín, ezért lettek pirosak a stoptáblák és a tüztöltő-felszerelések is. A piros szín növeli a bátorságot, ezért található meg sok nemzeti lobogón. A piros arc és a piros alma egészséget és jókedvet sugároz. A piros szín erőt, hatalmat, kreativitást, szenvedélyt jelképez. A tűz, a vér, a harc és a szerelem színe is a piros. Mit tudunk még a piros színről? A piros általában élénk, telített vörös, a rőt ezzel szemben inkább sötétebb, barnásabb árnyalatú, bordó. A telítetlen vörös a rózsaszín. Az enyhén kék felé hajló vörös a bíbor, a sárgával kevert a narancsvörös. A vörös szót eredetileg arra használták, ami vértől volt piros, tehát véres volt. Csak később változott jelentése a maira, a piros szinonimájára. Ugyanakkor a piros általában szelíd és kedves összefüggésekben szerepel. A piros labda ritkán vörös, a magyar zászló mindig piros-fehér-zöld, soha nem mondaná egy magyar ember vörös-fehér-zöldnek. A húsvéti tojás is piros, még ha színe mélyvörös is. A pokol, ördög, sárkány, démon, haj, köröm is vörös. „Vörös kutya, vörös ló, vörös ember egy se jó!” – tarja a magyar szólás.

A vörös szín jelentése különböző kultúrákban

A nyugati világban (Európa, Észak-Amerika): veszély, szerelem, szenvedély, izgalom, állodzat, megállás, karácsony (zölddel párosítva)

Kelta: halál

Oroszország: kommunizmus

Kelet (Ázsia): boldogság (fehérrel párosítva), menyegző

Kína: ünnepség, jó szerencse, hosszú élet

India: tisztaság

Japán: élet

Mexikó: vallás (fehérrel)

Afrika: gazdagság, vitalitás, agresszivitás

Elefántcsontpart és Dél-Afrika: gyász

Egyiptom: szerencse

Irán: jó szerencse

Ausztrália (öslakosság): föld

Új-Zéland: nemesség, istenség

Híres Bálintok

A magyar nyelvben a Bálint család- és utónév is lehet. Jelentése: erős, egészséges. A nevet már az Árpád-korban ismerték. Nem tartozott a gyakori, divatos nevek közé, bár voltak időszakok (XV–XVI. század), amikor több kisleányt kereszteltek Bálintnak. A XX. század végén újra népszerűvé vált, ma is a legkedveltebbek közé tartozik.

Bakfark Bálint – erdélyi zeneszerző, lantművész a reneszánsz korban

Balassi Bálint – a magyar irodalom első nagy alakja (ez az egyik leghíresebb róla készült festmény)

Török Bálint – az Egri csillagokból ismert magyar nemes, nándorfehérvári (a mai Belgrád) bán (emlékoszlopa Enyingen)

„Ne felejtsetek el Valentint!”

Legendák a szerelem napja körül

Sok ember számára jeles nap február 14-e, Bálint napja. A szerelem ünnepeként emlegetjük, a szeretet és a szeretetteljes kapcsolatok hivatalos világnapjaként ugyanúgy. Nem volt ez mindig így. És főleg nem voltak mindig piros szívek az üzletek kirakatában Bálint- vagy Valentin-nap közeledtével, és nem küldözgették a szerelmesek üzeneteiket vagy a lájkokat a nagy „Ő”-nek, legfeljebb verseket írtak egymásnak. Akkor honnan ered a nap megünneplése? Mikor vált a nagy érzelmek, a szerelmesek, az ajánlkozás és talán a romantika napjává?

Mit jelentenek a következő szlások, közmondások?

A szerelem vak.
A szerelem sötét verem.
A király és a gazdag lány soha nem tudja, ki szereti igazán.
Ahol a szívek szeretnek, sok sérelmet elfelednek.
Aki szeret, kétszer él.
Álomban, szerelemben nincs lehetetlen.

A Bálint-nap megünneplése az utóbbi két évtizedben terjedt el tájainkon, a nyugati világban pedig korábban. A gyökerek azonban jóval régebbi időkre nyúlnak vissza. A legenda szerint az i. sz. 270-ben tartott ünnepen végezték ki Valentint, az üldözött keresztény püspököt. Bizonyos nézetek szerint Valentint azért ítélték halálra, mert segített üldözött keresztény társainak, sőt egyiket-másikat ki is mentette a börtönből, míg más források szerint **Valentin titokban párokat adott össze**, noha ezt II. Claudius megtiltotta, mondván: a nőtlen katona lojálisabb a nősnél. A legenda szerint a kivégzés előtt Valentint börtönben őrizték. A börtönőrnek volt egy vak lánya, akit Valentin imádsággal meggyógyított. Egy másik variáció szerint ez a lány teljesen ép látású volt, viszont szerelemben esett Valentinnal. Amikor a férfit vitték a vesztőhelyre, akkor odakiáltott, hogy „a Te Valentinod”, illetve egy másik változat szerint levélkét dobott a (vakságból felgyógyult) lány felé az imént idézett szöveggel. A

Szív küldi... – képeslap az 1940-es évekből

teljesség kedvéért van egy harmadik variáció is, amelyben nincs semmilyen lány, csak annyi, hogy miközben elvitték, azt kiáltotta a tömegnek, hogy „Ne felejtsetek el Valentint!”, és hogy „Szeretlek benneteket!” Mint kitűnhet, a szeretet motívuma mindhárom esetben meghatározó erővel van jelen.

Egy életem át?

„Egy óra hosszat szeretni – állati dolog.
Egy évig szeretni – emberi dolog.
Egy egész életem át szeretni – angyali dolog.
Egy életem át csak egyet szeretni – isteni dolog.”

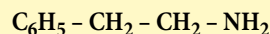
(Lacordaire)

Tény továbbá, hogy 496. február 14-én I. (Szent) Gelasius pápa elrendelte, hogy e napon ünnepeljék Szent Valentin napját, mivel ez a nap Valentin püspök halálának évfordulója. (A Valentin név magyar megfelelője: Bálint.) Az ősi pogány templomi áldási ceremóniákból alakultak ki a Valentin-napi szokások. Ezt a napot az angolok már 1446-ban ünnepelték. Az 1700-as években váltak divatosá a Valentin-verseskötetek, a XIX. században ezen a napon már üdvözlőkártyákat is küldtek egymásnak az emberek.

Valentin-napi bálakat hagyományos formában a XIV. század óta tartanak. Elsőként Angliában terjedt el a szokás, és német közvetítéssel került át Európa keletibb felébe. Az ünnep ma ismert módja 1950 óta létezik, alakul, formálódik.

A szerelem kémiai kémiája

Szeretet és szerelem témában mindenki érintett. Sokféle szerelem van. Vannak rövidek fellángolások, és vannak hosszabb, szeretetbe átlényegülő szerelmek. Hogy közben hormonokat termelünk? Istenem, hát emberek vagyunk! A szerető és a szerelmes ember „vegkonyhája” rendkívül érdekesen működik. A szerelmesek egymásra találását kísérő külső jelekért: pirulás, tenyérizzadás, szaporább szívdobogás, kellemes eufória (felfokozott kedélyállapot) elsősorban az agysejtekben termelődő fenil-etil-amin (PEA) a felelős. Ezt a vegyületet „szerelmi szubsztanciaként” is szokták emlegetni:

Ez a vegyület az amfetaminok családjába tartozik; ezek az eufóriát okozó legismertebb vegyületek.

Minden idők talán leghíresebb szerelmes csókját Gustav Klimt vitte festővászonra

Valentin-nap, azaz Bálint-nap a szerelmesek ünnepe, de egyre többen ajándékozzák meg barátaikat is ezen a napon. Az alábbi ötletek azonban nem csak ezen a napon hasznosíthatóak. Győződj meg róla!

Papírrózsát többféle módon lehet készíteni, magad is meglepődsz, hogy egyszerű papírból milyen varázslatos dekorációt lehet készíteni, még hozzá olcsón.

Ajándék dekorálása papírrózsával

Papírrózsza készítése lépésről lépésre: egy 15-20 cm átmérőjű spirált rajzolunk a színes papírra, majd ollóval kivágjuk. Ezután a papírspirált szorosan feltekerjük, a szélső végével kezdjük. Kicsit megigazítjuk a kapott szirmokat, és a papír szélét az alaphoz ragasztjuk

A Bálint-nap virágai

- Rózsza: a szerelem virága
- Jázmin: a kedvesség virága
- Amarillisz: a büszkeség virága
- Szegfű: a szeszélyesség virága
- Tulipán: a nőesség jelképe virága
- Orchidea: a műveltség és kifinomultság virága
- Margaréta: a változatosság virága
- Liliom: a kacér nő virága
- Magnólia: a természetesség virága
- Kála: a szépség virága
- Írisz: a remény virága

CSINÁLD EGYEDÜL!

Ajándékötletek

Rózsza készítése krepp-papírból lépésről lépésre

Készíthetsz üdvözlőlapot is. Bálint-nap táján természetesen a szíves változatot javasoljuk. Vágj ki 2x12 db szívecskét különböző mintájú színes papírokból! Az alsó szíveket ragaszd fel a kettéhajtott papírra, majd a felső szívet varrd rá az alatta lévőre úgy, hogy pontosan fedjék egymást! Hajtsd ketté a varrás mentén a felső szívet, így elkülönül az alatta levőtől. Az üdvözlőkártya belsejébe ragassz egy kicsit kisebb piros lapot, és erre írd az üzenetedet! Borítékba zárva igazán izléses ajándék

Érdekes a szívecskés hőlégballon képeslap is, ami egy kevés színes papírból szó szerint pillanatok alatt elkészíthető! Szuper, ugye? Természetesen remek ajándék lehet nőnapra, évfordulókra, születésnapokra vagy névnapokra is

Könyvmolyoknak a könyvjelző mindig praktikus ajándék, egyszerűen csak csempészd a könyvbe a papírszívet!

Mit árul el a rózsza színe?

A rózsza a legkedveltebb virág, szívesen ajándékozzák különleges alkalmakra, különleges személyeknek. Valentin napjához is erősen kötődik, hiszen a vörös rózsza a múlhatatlan szerelem jelképe. De vajon milyen egyéb üzenetet közvetítenek a különböző színű rózsák?

Fehér: Az ártatlanság, tisztaság színe. Fehér rózsát a hűség, odaadás, méltó társ kap. A hála és a tisztélet virága ez.

Sárga: A hatalom és a féltékenység színe, ám egyúttal az örök fényé, a jóságé is. Ilyet akkor ajándékoznak, ha valakinek megbocsátanak, ha féltékennyé akarnak tenni, vagy ha valamilyen okból veszélybe kerül a szerelem.

Rózsaszín: A gyengéd szerelem, törődés, figyelem színe. Üzenete: „Kérlek, higgy nekem!”

Vörös: A vörös rózsza a szerelem és a szenvedély jelképe. Aki ilyet ad neked, ezt mondja: „Mindennél jobban szeretlek.”

Kék: A végtelen ég és a tenger színét viselő rózsza a megnyugvás, beletörődés kifejezője.

Lila: A vallási áhítatot, intelligenciát, bölcsességet, bűnbánatot, nosztalgiát és fájdalmat jelképezi, de ugyanakkor a mértéktelenség színe is tartják.

Repülőtányér a Kossuth utcából?

Ki ne hallott volna a frizbiről? És ki ne látott volna még frizbit? Arról viszont alighanem csak kevesen tudnak, honnan ered, ki játszotta elsőnek, és hogyan terjedt el világszerte. Arra pedig, hogy ennek a játékszernek mi köze Kossuth Lajoshoz, a híres magyar államférfihoz, végképp csak nagyon kevesen tudnának válaszolni – írja a Magyar Szó egyik érdekes cikke.

Amikor bizonyos *William Russell Frisbie* 1871-ben a Connecticut állambeli (Egyesült Államok) Bridgeportban megvásárolt egy régi

megpattan a víz felszínén, mielőtt a dobás erejét veszítené.

Mi repül legjobban a világon?

Az őskori szokások kivesztek, a hajlam azonban megmaradt, és nem csoda, hogy a bridgeporti gyerekek és a Yale egyetemistái egyidejűleg jöttek rá, hogy a pite után maradt tányért dobálva nagyszerűen szórakozhatnak. A bridgeporti parkokban és a Yale kampuszának pázsitján repült a tányér, és szokássá vált, hogy a dobás előtt a gyár tányérra vésett nevét kiáltásuk, tehát

sci-fi művekben a földönkívüliek képzeletbeli lapos és kerek repülője után repülő tányérra változtatott. Az '50-es évek derekán, a rugalmas polipropilén műanyag felfedezés után alakult ki a frizbi mai kinézete, Morrison pedig a találmányát eladta a *Wham-O* játékgárnak, és annak tulajdonosai, Richard Knerr és Arthur Melin fogtak bele a tömeges gyártásba, és *Pluto Platter* néven a játékszer népszerűsítésébe ország-, majd világszerte. A gyár kereskedelmi utazói bejárták egész Amerikát, egyikük pedig, akinek a connecticuti egyetemek voltak a célpontjai, nagy

William Russell Frisbie 1871-ben vette meg azt a régi pékséget, mely a bridgeporti Kossuth utcában állt, kocsija feliratán látható az utcánév

Így készült a frizbiszerű pite

pékséget, és *Frisbie Pie Company* néven pitesütödévé alakította át, fogalma sem lehetett, hogy azzal egy világszerte népszerűvé váló játék akaratlan megalapozója lesz.

Frisbie a kalácsot könnyű és sekély fémtányérban készítette, és nemcsak a városban, hanem a környező helységekből, így New Havenben is forgalmazta, ahol a Yale Egyetem bentlakó hallgatói voltak a leghűbb vásárlói.

Az emberi természet része a különféle tárgyak dobálása, aminek az őskorban elsősorban a vadászatban és a harcokban lelték hasznát. Idővel kiderült, hogy a lapos és kerek tárgyak szállnak a legszababban, így keletkezett az ógörögöknel a diszkoszvetés, manapság pedig nagyon kedvelt a kis, lapos kövek dobása az állóvizeken. Ha ügyesen csinálják, a kő akár harmincszor is

Frisbie-t kiáltanak, így figyelmeztetve a közelben tartózkodó vagy sétáló játékosok kényelmét, hogy az esetleg ügyetlenül dobott fémtányér fájdalmas meglepetést okozhatna.

Csaknem 70 év múlt el, mire valaki rájött, hogy a lapos, tányér alakú tárgyak dobálásából milliós üzletet lehetne csinálni. A kaliforniai *Walter Frederick Morrison* és leendő neje 1937-ben a strandon dobta egymásnak a pattogatott kukorica dobozának fedelét. Morrison, aki a II. világháborúban a légierőnél szolgált, továbbfejlesztette az ötletet, és 1948-ban céget alapított, a több próbadarab tesztelése utáni jónak talált, műanyagból készült terméket pedig *Whirloway* névre keresztelte, amit nemsokkal később, a

meglepetéssel látta, hogy a Yale-en már ismerik a játékot. Ott tudta meg, hogy a frizbi! kiáltás a pitegyár alapítójának nevét jelenti. Megtetszett neki, jelentette a főnököknek, akik elfogadták az ötletet, de az esetleges perek elkerülése végett a Frisbie-t Frisbee-re változtatták.

A hatvanas években hozzánk is eljutott a frizbi

Érdekes, hogy a játék mai nevén ugyanabban az évben került forgalomba, amikor a bridgeporti pitegyár megszűnt létezni. (Egyébként egy leleményes piteimádó, aki 30 éven át gyűjtötte a Frisbie Pie-relikviákat, miután egy aukción megszerezte a cég receptes könyvét, 2016-ban újra megnyitotta a sütődét.) A többi már gyorsan ment, a frizbi a '60-as évek vége felé már Jugoszláviába is eljutott, és a különféle labdajátékokkal és badmintonnal együtt játszottuk is az újvidéki Strandon.

A frizbi manapság már, elsősorban az Egyesült Államokban, több formájában népszerű sport is. A dobás távolságának világcúcását így ifj. *David Wiggins* tartja 1109 lábbal, azaz 338 méterrel.

A végén oldjuk fel a címbe, és az első bekezdésbe foglalt talányt. Kossuth persze nem ismerhette a frizbit, viszont a világ sok Kossuth utcája közül az egyik éppen Bridgeportban van, abban az utcában, ahol a Frisbie Pie Company épülete állt, és az egyik közeli parkban dobta a gyerekek először a „repülő tányért”.

Világszerte népszerű játékká vált a frizbi, strandokon különösen gyakran látni

A frizbi golfot kevesebben ismerik, de vannak kedvelői Szerbiában is

Be tudod osztani az idődet?

Egy kis akaraterővel és azzal, hogy válogatunk a valóban fontos teendők között, értékes perceket, órákat lehet nyerni. Te be tudod osztani az idődet?

1. Kiderül, hogy pótórád lesz, pedig tanítás után vendéget vársz.

Mit teszel?

- a) Átteszem a vendégséget későbbre.
- b) Bepánikolok, így sem az órán nem tudok figyelni, sem a vendégség nem sikerül.
- c) Azonnal összeírom a teendőket, ha ahhoz tartom magam, akkor minden sikerül.

2. A barátódnak születésnapja lesz. Mikor kezdesz el készülődni?

- a) Már hetekkel korábban figyelem, hogy mit szeretne.
- b) Megkérem egy családtagomat, hogy vegyen neki valamit a nevemben.
- c) Az ünnep napján kezdek el nézelődni a boltokban.

3. Ha elkezd fájni a fogam...

- a) ...azonnal elmegyek az orvoshoz.
- b) ...beveszek egy orvosságot, ha nagyon fáj, akkor elmegyek az orvoshoz.
- c) ...amíg bírom, addig nem foglalkozok vele.

4. Mikor látsz neki a házi feladatok elkészítésének?

- a) Amint hazaérek az iskolából.
- b) Miután ettem és pihentem egyet.
- c) Az utolsó pillanatban.

5. Melyik mesehős a szimpatikusabb?

- a) A dolgoz hangya.
- b) A nyarat átmulató tücsök.
- c) Mind a kettő szimpatikus.

Értékelés

Ha legtöbb válasz a:

Irigylésre méltó, ahogy beosztod az időd, a legtöbbben nem képesek erre. Így nyugodtan tudod élvezni a szabadidődet, nem kell szoronganod pihenés vagy sportolás közben azon, hogy még megoldandó feladataid vannak. Arra ügyelj, hogy ne ess túlzásokba!

Ha a legtöbb válasz b:

Képtelen vagy időt szakítani még a legfontosabb feladataidra is. Több dologba kezdesz bele egyszerre, de a sietség és a szervezetlenség miatt egyik sem sikerül tökéletesen. Legalább időnként vegyél erőt magadon, írd időbeosztást, és tartsd ahhoz magad!

Ha a legtöbb válasz c:

Az egyik legnagyobb mumusod a határidő. Úgy érzed, állandóan „ott liheg a nyakadban”, de ennek hatására legalább elvégzed a feladataidat. Igaz, hogy az utolsó pillanatban mindig elkészülsz a munkáddal, de nem hozod ki magadból a legtöbbet. Ráadásul a megoldandó feladatok nem hagynak nyugton a szabadidődben sem.

Skandináv rejtvény

	A POÉN 1. RÉSZE	ÉVSZAK MAGHÁZ KÖZEPE!	NEWTON PAZOVA VÁROS	OLAJ ANGOLUL	AZ AKTA KÖZEPE!	MUSZLIM BIRO	NÉVELŐ ARZÉN	MŰVET LÉTREHOZ A MŰVÉSZ
	A HÍD KÖZEPE!	DIÁK CIPELI	Jó Pajtás	SZINSKÁLA (RAL) MŰSOR-SZORÁS	DÉL PORTUGÁLIA	OMSZK FOLYOJA SZÁMTANI MŰVELETET VEGEZ		
	AUSZTRIA OTÍLIA, BECÉZVE		SORVÉGI ... VÉR-TANUK	ISTVÁN, BECÉZVE NEMET ÉS MAGYAR AUTOJEL				
	A POÉN 2. RÉSZE	HIDROGÉN DÉVA FELE!	ÁBECÉNK ELSŐ BETŰJE	AMELY HELYRE	NEKIJÁN-DÉKOZ ROMLOTT ZSÍR	ÁTNYÚJT	ZAMBIA FEJ-SZÖRZET	A SUGÁR JELE TITOK
	BÁCSKA HELYSÉG		AZ ORSZÁG SZÉLE -NAK PÁRJA		NEVETÉS KACAJ ÚTÓ-HANGSZER			
KIEJTETT BETŰ MÉTER		ÚJVIDÉK SZERB NEVE A PINCÉBÉ			EGÉSZ RÉSZE CSAPADÉK			
	BOLGÁR PÉNZ JANUÁR VÉGE!		UTCA, RÓVIDÉN	PINCSZAG LITER		AZ EGYIK OLDAL RÓMAI 50		
EZEN A NAPON	É					ZUHOGNI KEZDI!	(kiss)	

Nem véletlenül látja a karikaturista csizmának Olaszországot, a hasonlatosság hihetetlen

Pistike, mondj egy tagadó mondatot!
 - A Gyuri megette az uzsonnámat.
 - De hát hol van ebben a tagadás?
 - A Gyuri tagadja.

- Te Gizike, nagyon szépen fejlődik az osztályod! Arra a kérdésre, hogy ki volt a legnagyobb királyunk, már csak nyolcan írták, hogy a Burger King!

Pistike, már megint elkéstél! Mi ennek az oka?

- Tanár úr, a közlekedési táblák!
 - No ne nevetess már! Hogy lehetne a késés oka egy tábla?
 - Úgy, hogy ki volt rá írva: „Vigyázat, iskola! Lassítson!”

Az ősember kishia hazaviszi a bizonyítványát, és az apja leszidja:

- Fiam, azt még megértem, hogy halászatból csak kettést kaptál, de hogy történelemből is, pedig csak fél oldal az egész?!

Adj kölcsön száz dinárt!

- Nem adok, mert ha adok, oda a barátság!

- Ugyan már, nem voltunk mi eddig sem valami nagy haverok!

Tomi jégkorongmérkőzés közben elalszik a tévé előtt. Az öccse keltegeti:

- Kelj már fel, tizenegy van!
 - Kinek a javára? – ugrik fel Tomi.

- Mi volt az indiánoknál a mobiltelefon?
 - A futótűz.

A tanárnő reggel leszidja Pistikét:
 - Ejnye, Pistike, már megint nem fészülködtél!

- Nincs fészüm, tanárnő, kérem.
 - Akkor kérd el az apukádét!
 - Neki haja sincs.

- Anyu, mi van ebédre?
 - Hát...
 - És még?

- Hogy hívják a kopasz japánt?
 - Hajasima.

Két szőke játszik.

- Ha kitalárod, mennyi pénz van a marokban, a tiéd lehet mind a kétszáz euró.

A közismerten fősvény ember bevezeti a zeneszobába a vendégét. A vendég körülnéz:

- De hiszen itt egyetlen hangszer sincs!
 - állapítja meg.
 - Nem tesz semmit – mondja a házigazda.
 - Itt lehet viszont a legjobban hallani a szomszéd hifitornyát!

- Az én palotapincsim újságot olvas!
 - Tudom.
 - Ki mondta?
 - A német juhászom.

Egy szakadék fölötti gyenge fahídra egyszerűen lép rá a bolha és az elefánt. A súly alatt a híd letörik, az elefánt és a bolha a szakadékba zuhan. Lent fájdalmasan megszólal az elefánt:

- Nem mondtam neked, hogy egyenként menjünk át?

Pisti imád a neten szörfözni. Apja megnézi, milyen jelszót írt be: BatmanSupermanRobinJoker.

- Miért ilyen hosszú jelszót választottál?
 - kérdi tőle. Erre Pisti:
 - Legalább négy karakternek kellett lennie.

A nyuszigyerek sírva megy haza. Az apja megáll előtte, feltűri karján az inget, és kérdi:

- Ki bántott, fiam?
 - A medve – szipogja a nyuszi. Az apja lehúzza a karján az inget, majd így szól:
 - A te bajod! Miért kötekedtél velem?

- Mire jó a nyomtató?
 - ???

- Lelassítja a papír haladását a szemetes felé.

- Jean, hányat ütött az óra?
 - Egyet, uram.
 - Biztos ez, Jean?
 - Igen, uram, mert kétszer is ütötte.

A kis kígyó megkérdezi a mamájától:

- Anyu, én mérgekígyó vagyok?
 - Igen, fiacskám.
 - Az baj, mert az előbb beleharaptam a nyelvembe.

- Sorolj fel néhány állatot! – szólítja fel a tanító néni Gabikát.

- Kutyska, tehénke, lovacska.
 - Jó-jó, de nem kell mindig hozzámondani, hogy ka meg ke, mondd szépen kicsinyítő képző nélkül az állatokat.
 - Kecsk, macsk, csirk.

- Miért sírsz, kisfiam? – kérdi egy öregúr a játszótéren bömbölő kisfiút.

- Lenyeltem egy gombostűt – zokogja a gyerek.
 - Nahát, azért igazán nem érdemes sírni – nyugtatja a bácsi. – Tessék, itt van egy másik.

- Gyerekek, ki tudná megmondani, miért nevezzük anyanyelvünknek a magyart?

- Én tudom! – áll fel Zsoltika.
 - Mert apa soha nem jut szóhoz.

Pistike egy nagy egyessel megy haza az iskolából. Az anyja kérdőre vonja:

- Hogy lehet, hogy ilyen rossz jegyet kaptál?
 - Egy sajnálatos hiányzás miatt.
 - De hát nem is hiányoztál a suliból!
 - Én nem, de a padtársam igen.

Az iskolában tornaórán a gyerekek háton fekvé bicikliznek, ám Pistike nem csinálja, a tanár ezt meglátja, és odamegy hozzá:

- Pistike, te miért nem csinálsz a feladatot?

Mire a válasz:
 - Tanár úr, kérem, lejtőn vagyok és gurulok.

- Mi volt ma az iskolában, Tomika?
 - Kémiaórán a puszkapor összetételét tanultuk.

- És holnap hánykor kezdődik az iskola?
 - Miféle iskola?

KVÍZ

Ellenőrizd általános műveltséged!

Hova sorolható be a béka?

hüllők kétéltűek puhatestűek

Egy futó hét napon át napi 10 km-t fut. Mennyit fut egy hét alatt összesen?

7000 m 70.000 m 700.000 m

Ki találta fel a gőzgépet?

Robert Fulton George Stephenson James Watt

Melyik NEM a lúd elnevezése?

liba gácsér gúnár

A felsoroltak közül melyik NEM Shakespeare műve?

Elveszett paradicsom Szentivánéji álom Sok hűhó semmiért

Melyik városban NEM folyik keresztül a Duna?

Budapest Szeged Belgrád

Melyik elemnek áll egy betűből a vegyjele?

Hélium réz szén

Hány deciliter 7 és fél liter?

75 dl 750 dl 7500 dl

Melyik országban van Kolozsvár?

Ukrajna Magyarország Románia

Melyik a római C betű értéke?

50 100 1000

Oldalvonalukkal mit érzékelnek a halak?

vízáramlást más halak közelségét szagokat

Szent-Györgyi Albert miből állított elő C-vitamint?

citromból paprikából brokkoliból

Melyik országban nevezik a parlamentet Szejmnek?

Lengyelország Oroszország Lettország

A karalábéban melyik részét esszük meg?

gyökerét megvastagodott szárát termését

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Tenyerén hord

A szólás azt jelenti, hogy valakit különösképpen megbecsülnek, gyöngéden becézgetnek, kényeztetnek. Bibliai eredetű szólás, Isten oltalmazó szeretetét fejezi ki választottjai iránt. Közkeletűvé válásához hozzájárult a benne foglalt kép szemléletessége is. Ha ugyanis vinnünk kell valamit, és különösen vigyázni akarunk rá, hogy állandóan a szemünk előtt legyen, nem tesszük sem zsebre, sem valami tartóba, hanem a kezünkbe fogjuk, vagy a tenyerünkön visszük.

Anagramma

Az anagramma a szójátékok egy fajtája, melyben értelmes szavak vagy mondatok betűinek sorrendjét úgy változtatjuk meg, hogy az eredmény szintén értelmes szó vagy mondat legyen. Sok anagramma humoros. A szó a görög ana (vissza) és grafein (írni) szavakból keletkezett. Pl. a *termelékenység* szó anagrammái:

Megkéselt erény
Gréte kényelmes
Rég nyertem e kést

Reménység kelte
Kényelmes réteg
Nyeglét késemre
Értse meg: nyelék!
Kértem, lényeges
Nyereség? Kétleml!
Kéménysereglet
Tenyérmegkeles
Nyélmegetkerés

Tudtok-e hasonló módon az orrszarvú szóra anagrammákat kitalálni? A játékot persze más szavakkal is folytathatjátok.

Találós kérdések

1. Melyik ló repül?
2. Miért bög a tehén?
3. Milyen kő van legtöbb a folyóban?
4. Milyen fa van legtöbb az erdőben?
5. Melyik a legújabb favicc?

FEJTÖRŐ

Logikus mondat

Ebben a mondatban ... darab 1-es, ... darab 2-es, ... darab 3-as, ... darab 4-es, ... darab 5-ös, ... darab 6-os, ... darab 7-es, ... darab 8-as, ... darab 9-es, ... darab 0-s van. Milyen számjegyek szerepelnek a pontok helyén, ha a mondat igaz?

Az udvari festő lemásolta munkaadója kedvenc képét, ám kisebb hibákat ejtett a képen. Te hányat találsz? Eláruljuk, hogy vannak, akik hatot, de vannak, akik 10-et is felfedeztek.

Kutyavilág – valószínűleg ő volt Csubakka kaszkadóre. Vagy van más ötleted?

(Megoldások: Találós kérdések – 1. A holló, 2. Mert mások hiznak a tején, 3. Vizes, 4. Göb, 5. Amint most faragnak. Anagramma – rovar tüzs, rovar szúr, rovar zsúr, orv szúrva Kvíz – kételtű, 70.000 méter, James Watt, gácsér, Elveszett paradicsom, Szeged, szén, 75 dl, Románia, 100, vízáramlást, paprikából, Lengyelország, megvastagodott szárát Logikus mondat – Egy lehetséges megoldás van: ebben a mondatban 11 darab 1-es, 2 darab 2-es, 1 darab 3-as, 1 darab 4-es, 1 darab 5-ös, 1 darab 6-os, 1 darab 7-es, 1 darab 8-as, 1 darab 9-es, 1 darab 0-s van)

Jusztika igazsága

Az a fránya házi feladat!

Szomorú hangulatomat szerencsére már sikerült elűzni, de sajnos az iskolát nem tudtam elkerülni. Most joggal kérdezhetitek: eddig tartott a nagy „segítőkészség”? Nos, sok gondolkodás után arra jutottam, hogy jobb, ha kicsiben kezdem. Elvégre a tulajdon padtársamnak csak tudok segíteni! Hát igen, erről van szó. Kitti ugyanis nagy gondban van. Bár ő ezt nem akarja elismerni. Igazából gyakran panaszkodik, de a végén mindig mindenkinek megbocsát. Olyanoknak is, akik csak kihasználják. Mondtam neki már sokszor, hogy „Kitti, Kitti, te túl jószívű vagy.” Persze aztán elnevetjük a dolgot. Ez azonban most már kezd komollyá válni. Várjatok, mindjárt elmesélek mindent. (Az egészben az a legrosszabb, hogy még Ádámról is megharagudtam. Miért ilyen önzők ezek a fiúk?)

Tehát úgy volt, hogy ugye mint minden rendes osztályban, a miénkben is megvan a „menő” banda. Tudjátok, akik egész órán nem figyelnek oda, dobálják egymást radírral, beszélgetnek, nevetgélnek, csúfolódnak, feltűnősködnék... Ismerős? Nálunk legalábbis így próbálják felhívni magukra a figyelmet. (A lányok is foglalkoznak ilyen dolgokkal, de más a taktikájuk.) Én mindezeket eltűrném, elvégre mi baja az embernek a lázadókkal, főleg ha ő maga sem szeret iskolába járni. Amit viszont képtelen vagyok elviselni, hogy felsőbbrendűnek képzelik magukat. Nos, itt kezdődik Kitti esete. Egyes fiúk ugyanis a „menő” bandából totál kihasználják, hogy mindenkinek szívesen segít.

Az egész nagyjából valahogy így néz ki: Kitti kikészülve jön iskolába. Elmondja, hogy este fél tízig üzeneteket küldözgettek neki. Kérdezték, hogy mi a házi, miközben ők is ott voltak az órán. Nagyon eleget van. Azért közben nevet, mert megjegyzem, hogy „milyen szép az élet telefon nélkül, és látod, nekem nincsenek ilyen problémáim.” A derűs hangulatot azonban elrontja az odasettenkedő Balázs:

– Kitti!!! Elküldöd ma este a házit, ugye?

– Öhm... Ja, igen.

– Ádámnak is!

– Rendben – sóhajt. Amint Balázs hallótávolságon kívül van, megszólalok:

– Te nem tudsz nemet mondani? – pillantásom vádló, de egy kis pajkosság is lehet a hangomban, mert Kitti csak nevet.

– Jaj, Juszt! Te olyan jópofa vagy – mondja, miközben jóízűt kacag azon, hogy Bettivel ezeket a kitöréseit nevetésrohamnak hívjuk. Végül már én sem tudok komoly arcot vágni. Csak amikor hazafelé ballagok, jut eszembe ilyesmin gondolkodni. Talán majd holnap – morfondírozok.

Ma viszont betelt a pohár. Ekkora igazságtalanságot! Nem akartam elhinni, pedig a tulajdon két szememmel láttam. Tesztet írtunk angolból. A rendhagyó igék ragozását kellett megtanulni. Az óra előtti szünetben az egész osztály azon igyekezett, hogy sikerüljön legalább a táblázat felét bemagolni. Éppen Kittit próbáltam kikérdezni, mikor hirtelen ott termett Balázs. (Közben arra gondoltam, hogy ami a rossz időzítést illeti, Gábor nyomdokaiba léphetne.)

– Kitti! Azt mondják, hogy nemcsak az első oszlopot kellett megtanulni, hanem a többit is. Te azt mondtad, hogy csak azt kell.

– Neem! Én azt mondtam, hogy tudni kell az igéket ragozni.

– Te azt mondtad, hogy csak ezt az első oszlopot kell megtanulni. Kitti, ha most miattad egyest kapok akkor...

– De én azt mondtam, hogy...

– Nem érdekel! Te vagy a hibás. Megmondom a tanárnőnek, hogy miattad nem bírom megírni a tesztet. Feledékeny öregasszony vagy...

– Balázs! Ez nem Kitti hibája, hanem a tiéd! Itt voltál az órán, miért nem figyeltél oda?! Ha rosszul adta meg a házit, akkor is! Valószínűleg félreértetted. Kihasznaod Kittit... Nem is találok szavakat, hogy lehetsz ilyen!!! – remegtem az indulattól, de Balázst ez látszólag egyáltalán nem érdekelte:

– Kuss!

– Te nekem nem mondd azt, hogy kuss...

– Kuss! Na, Kitti...

Nem is vettem észre, mit csinálok. Szinte ösztönösen lendült a kezem. Megpofoztam Balázst. Még soha nem vertem meg egy fiút se. Viszont ez volt az, amit utáltam. Balázs többnek képzelte magát nálam és Kittinél. A nyakleves hirtelen jött. Meg is lepődött. Csodálkoztam, hogy nem üt vissza, de mint később rájöttem, ez volt a szerencsém. Otthon ugyanis elmeséltem anyának meg Maminak az esetet, és mondták, hogy a fiúkkal vigyázni kell. Különben is megaláztatás, ha kapsz valakitől egy pofont. Ettől mindjárt elszégyelltem magam. Kicsit megsajnáltam Balázst. Segítettem egyáltalán Kittinek? Hiszen az volt a célom, mégis idáig fajult a dolog. Remélem, azért a végén minden jóra fordul... Na mindegy. Holnap, vagyis a következő részben kiderül.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az előző nyereményjátékunk találos kérdésének a megfejtése a visszhang volt. Találd ki a következő furfangos kérdésre is a választ!

Beszélni sem tud, olvasni sem tud, mégis tőle tanulunk. Mi az?

A helyes választ legkésőbb február 20-ig küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad.** A választ elküldheted a **jopajtas.szerk@magyarszo.rs** e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács